

EGY SZENT VÉGSŐ SZAVAI

BUDAPEST • SZENT ISTVÁN
TÁRSULAT KIADÁSA

EGY SZENT VÉGSŐ SZAVAI

FELJEGYZÉSEK
LIZIÓI KIS SZENT TERÉZ
UTOLSÓ HÓNAPJAIRÓL
1897 MÁJUSÁTÓL SZEPTEMBERIG

*«Gyűjtsétek össze a morzsákat,
hogy el ne vesszenek.»*

(Ján. 6, 13.)

SZENT ISTVÁN-TÁRSULAT
AZ APOSTOLI SZENTSZÉK KÖNYVKIADÓJA
BUDAPEST

Nihil obstat.

Dr. Nicolaus Töttössy,
censor dioecesanus.

Nr. 3565.

Imprimatur.

Strigonii, die 2. Oct. 1929.

Dr. Julius Machovich,
vic. gen.

Kiadja a Szent István-Társulat.

STEPHANEUM NYOMDA ÉS KÖNYVKIADÓ R. T.
Budapest, VIII. ker., Szentkirályi-utca 28. sz.
Nyomdaigazgató : Kohl Ferenc.

*Kisded Jézusról nevezett
Szent Teréz*

e szavait

*Jézusról nevezett Ágnes Anya
gyűjtötte egybe,
magának a szentnek ajkáról
nap-nap utáni feljegyzések szerint.*

*

*Ezek a boldoggá- és szenttéavatási perben
legnagyobb részt
az Egyház bírói széke elé kerültek.*

*

*Bizonyos nagyon ismert szavak,
melyeket azonban
Jézusról nevezett Ágnes Anya
nem hallott,
nem szerepelnek e beszélgetések között.*

MÁJUS.

1897 május 1.

«Szívem ma teli volt mennyei örömmel... Oly sokat könyörögtem a Bold. Szűzhöz tegnap este, mivel elgondoltam, hogy most az ő szép hónapja veszi kezdetét.»

Május 9.

Azokra az érzésekre vonatkozólag, melyekkel szemben nehéz olykor védekeznünk, ha valakinek szolgálatot tettünk és az illető részéről a hálának semmi jelét sem tapasztaljuk, ezeket mondotta:

«Biztosíthatom, én is tapasztalom azt az érzést, melyről említést tesz; de én sohasem csalódom, mert nem várok a földön semmi jutalmat, mindent a jó Istenért teszek; így semmit sem veszíthetek és mindig megkapom a jutalmat a fáradságért, melyet magamra vállallok felebarátom szolgálatában».

Május 15.

«Nem igen látom, hogy mi az, amivel halálom után többet fogok birni annál, ami már most birtokomban van . . . Látni fogom a jó Istent, ez igaz ! De ami azt illeti, hogy nála leszek, már most itt a földön nála vagyok egészen.»

*

«Mily boldog vagyok, hogy nem-sokára felmegyek az égbe ! De ha a jó Istennek e szavára gondolok : *Ime csakhamar eljövök és jutalmam velem van, hogy megfizessek kinek-kinek az ő cselekedetei szerint,*¹ azt mondom magamnak, hogy nagy baja lesz velem, mert nekem nincsenek cselekedeteim. Tehát nem fizethet meg *cselekedeteim szerint* . . . No, de bízom benne, hogy a jó Isten az ő saját cselekedetei szerint fog megfizetni nekem.»

*

«Ha lehetséges volna az, hogy a jó Isten maga se látná jócselekedeteimet,

¹ Apoc. 22, 12.

még se lennék szomorú. Annyira szerettem őt, hogy szeretetemmel és kis áldozataimmal örömet akarnék szerezni neki úgy is, hogy nem tudná, *hogy tőlem* erednek. Ha tudja és látja, mintegy kötelezve van, hogy megjutalmazzon . . . nem szeretném őt ezzel a kötelezettséggel terhelni.»

✱

«Nagyon szeretném, ha a hanoi-i kármelbe küldenének, hogy a jó Istenért sokat szenvedhessek ; szeretnék oda menni, ha meggyógyulok, hogy egészen egyedül legyek, ne legyen semmi vigaszom, semmi örömöm e földön . . . Jól tudom, hogy a jó Istennek nincs szüksége cselekedeteinkre, biztos vagyok benne, hogy semmiféle szolgálatot se tennék ott ; de szenvednék és szeretnék. És ez az, ami ő előtte számít.»

✱

Említést tettem neki különféle ájtatossági vagy tökéletességi gyakorlatokról, melyeket némely író ajánl, de amelyek a lelkeket nagyon elcsüggesztik.

«Ami engem illet, én nem találok már semmit se a könyvekben, az Evangéliumot kivéve. Ez a könyv nekem elegendő. Gyönyörűséggel hallgatom az Úr Jézusnak ezt a szavát, mely nekem megmond mindent, amit tennem kell : *Tanuljatok tőlem, mert szelid vagyok és alázatos szívű,*¹ ez megadja nekem a békét az ő ígérete szerint és *nyugalmat találtok lelkeiteknek.*»

*

Új ruhát adtak neki (az, mely most is megvan). 1896 karácsonyán vette fel először. Ez a ruha, beöltözése óta a második, igen rosszul állott neki. Kérdeztem tőle, kellemetlen-e ez neki?

«Csöppet sem ! Ép oly kevésbé, mintha valamely kínainak volna a ruhája ott távol, 2000 mérföldnyire valahol tőlünk.»

*

Az újoncnőkre vonatkozólag :

«Jobbra-balra szórom kis madárkáimnak a jó magot, melyet a jó

¹ Matth. 11, 29.

Isten kezembe adott. Azután pedig megy, ahogy megy! Nem törődöm vele többé. Néha úgy van, mintha semmit se vetettem volna; máskor pedig jóeredménnyel jár. De a jó Isten azt mondja nekem: Adj, adj mindig és ne törődjél az eredménnyel».

Május 18.

«Fölmentettek minden hivatal alól; erre azt gondoltam, hogy halálom a legkisebb zavart sem fogja okozni a közösségben.»

Azt mondtam neki: *Szomorkodik, hogy a nővérek előtt most már hasznavehetetlen tagként szerepel?*

«Ó, dehogy! Ez a legkisebb gondom» . . .

*

¶ Mikor láttam, hogy mennyire beteg, szerettem volna megszerezni számára a fölmentést a halotti zsolozsma végzése alól, amelyre rendünk minden egyes nővérének elhunytá alkalmából konstitúcióink révén kötelezve vagyunk.

Erre ezt mondotta nekem:

«Nagyon kérem, ne eszközölje ki

részemre a felmentést a halotti zsolozsma végzése alól, ez az egyedüli dolog, amit nővéreink lelkeért tehetek, akik talán a tisztítótűzben szenvednek.»

*

Kifejeztem előtte csodálkozásomat, hogy rossz egészségi állapota ellenére sem marad soha tétlen :

«Mindig szükségét érzem, hogy munka legyen kezem alatt ; így gondtalan vagyok és sohasem vesztettem el időmet».

*

«Ó, annyira kértem a jó Istent, hogy a közös gyakorlatokat halálomig végezhessem ! Nem akart meghallgatni ! Nekem az a véleményem, hogy ha valamennyit is elvégezném, még se halnék meg egy perccel sem előbb. Sőt olykor azt gondolom, hogy ha nem szóltam volna senkinek semmit, nem is tartanának betegnek.»

Május 19.

Ugyan miért oly vidám ma?

«Mert ma reggel két kis szenvedésben volt részem, ó, nagyon érzékeny szenvedésben! . . . Semmi sem szerez nekem annyi kis örömet, mint a kis szenvedések . . .»

Május 20.

«Azt mondják nekem, hogy félni fogok a haláltól; ez könnyen lehetséges. Ha tudnák, mily kevésbé bízom magamban! Sohasem támaszkodom saját gondolataimra; nagyon is jól tudom, mily gyöngé vagyok, de most örülni akarok az érzésnek, melyet a jó Isten ad nekem. Lesz még arra elég idő, hogy az ellenkező érzés súlya alatt szenvedjek.»

*

Megmutattam neki egyik fényképét :

«Igen, de . . . ez csupán a *boríték*; mikor fogják látni a *levelet*? . . . Ó, mennyire szeretném látni a levelet!»

Május 21—26.

«Tudom, hogy nemsokára meghalok. De mikor? . . . Ó, ez még nem jön el! Úgy vagyok, mint a gyermek, akinek mindig süteményt ígérnek; távolról mutogatják neki . . . azután, mikor már közeledik, hogy megragadja, visszahúzzák kezüket! . . . De azért egészen a jó Istenre bíztam magam életre és halálra. Sőt még szívesen meg is gyógyulnék, hogy Cochinchinába mehessek, ha a jó Isten úgy kívánja.»

«Halálom után nem kell koszorúkat elfogadni koporsóm díszítésére, mint ahogyan ez Genovéa anyánál¹ történt; kérje inkább, hogy a pénzért, melyet így kiadtak volna, szegény négergyermekeket váltsanak ki a rabszolgaságból. Mondja meg, hogy ezzel nekem örömet szereznek. Egy

¹ Szent Terézről nevezett tiszt. Genovéa anyja, a liziói kármel megalapítója.

kis Theophanest és egy kis Mária-Teréziát szeretnék.»

«Nemrég még nagyon nehezemre esett az, hogy drága orvosságokat kell bevennem, de jelenleg ez már nem okoz nekem semmi nehézséget, sőt ellenkezőleg, mivel azt olvastam, hogy szent Gertrud ilyenkor örült és arra gondolt, hogy minden azoknak javára szolgál, akik vele jót tesznek. Ő a mi Urunk szavára támaszkodott: *Amil egynek e legkisebb atyámfiai közül cselekedtetek, nekem cselekedtétek*».¹

«Meg vagyok győződve róla, hogy az orvosságok nem tudnak meggyógyítani, de megegyeztem a jó Istennel, engedje meg, hogy ebből a szegény hithirdetők húzzanak hasznót, akiknek sem idejük, sem módjuk nincs magukat ápolni. Arra kérem

¹ Matth. 25, 40.

őt, hogy őket gyógyítsa meg mind az a gond, amelyet rám fordítanak.»

*

«Annyit ismételtették nekem, hogy bátor vagyok, ez pedig oly kevésbé igaz, hogy azt mondtam magamnak : na, de végre is nem szabad megengedni, hogy *az emberek* úgy hazudjanak ! És arra adtam magamat, hogy Isten kegyelmével megszerezsem a bátorságot. Úgy tettem, mint a harcos, akinek vitézségéhez szerencsét kívántak, bár ő jól tudta, hogy csak gyáva féreg. A szerencsekívánatok hallatára végre is elszégyelte magát és nekilátott, hogy azokat megérde-
melje.»

*

«Jobb szeretek cellámban maradni, mint lemenni a betegterembe, mert itt nem hallanak köhögni és senkit sem zavarok ; és azután, ha nagyon gondosan ápolnak, *már nem élvezek.*»

*

«Az Aprószentek nem gyermekek az égben, csak a gyermekség leírhatatlan bájai vannak meg bennük. Gyermekként állítjuk őket szemünk elé, mert szükségünk van képekre, hogy a láthatatlan dolgokat megértsük.»

«... Igen, remélem, hogy nemsokára hozzájuk csatlakozhatom!»

*

«Ha nem szenvedném ezt a lelki megpróbáltatást, ezeket a hit elleni kísértéseket, melyeket lehetetlen megérteni, bizony azt hiszem, hogy az örömtől meghalnék ama gondolatnál, hogy nemsokára elhagyom ezt a földet.»

Május 27.

«Egészen kívánságom szerint van, ha körlevelet¹ adnak ki rólam. Nem igen értem, hogy miért vannak növé-

¹ Szokás a kármelben minden egyes szerzetesnő halála után ennek rövid életrajzát körlevélben a rend összes zárdáinak megküldeni.

rek, akik ezt nem kívánják? Oly kedves dolog egymást ismerni, egy kissé megtudni, kikkel is fogunk majd örökké együtt élni.»

*

Gyermekkoráról beszélgettünk egymással. Megemlítettem neki édesanyámnak egy megjegyzését, mikor még a mansi Visitatio növendéke voltam: «Látom, hogy nem érdekel téged semmi egyéb; csak Céline és Teréz kis hugaidról akarsz apróságokat hallani, én pedig fejemet töröm, hogy valami ujságot találjak, amit megírhatsz neked, és ez olykor elég nehéz». — *Biztos vagyok ezért benne, tettem hozzá, hogy anyuka magának bizonyos gyermekhibáit nagyítva adta elő, hogy nekem valami érdekeset tudjon írni.* Teljes egyszerűséggel ezt válaszolta:

«Azt hiszem, igaza van. Az is igaz, hogy még hároméves korom előtt sem volt szükség rá, hogy legkisebb mértékben is megszidjanak azért, hogy megjavítsanak. Egyetlen szelid szó elegendő volt és elegendő lett volna egész életemre, hogy megismerjem és megbánjam hibáimat».

Május 28.

Semmit sem félek a végső küzdelmekről, sem a szenvedéstől, amit betegségem fog adni, ha még oly nagy lesz is. A jó Isten megsegített és kezénél fogva vezetett gyenge gyermekkoromtól kezdve, őrá hagyatkozom. Biztos vagyok benne, hogy tovább is meg fog segíteni életem végéig. Lehetséges, hogy a végsőkig kell majd szenvednem, de soha erőim fölött; ebben biztos vagyok.»

*

Azt mondtam neki: *Ez az idősebb nővér a házban azt tartja, hogy az Isten szolgálatában hűségesen töltött hosszú élet mindig érdemszerzőbb és nagyobb haszonnal jár a lelkekre nézve, mint az, mely rövid idő alatt befejeződik.*

«Ó, én nem így vélekedem! Figyelmes lett-e az asztali olvasásnál arra a levélre, melyet Gonzága szent Alajos édesanyjának írtak s melyben az volt, hogy ő már többet nem is tanulhatott volna és nem is lehetett volna szentebb, még ha Nőé korát érte volna is el?»

*

«Emlékszik még, hogy mult év november vége felé akkor, amikor elutazásom Tokinbe tervbe volt véve, kilencedet kezdettek Vénard Theophanshez, hogy valami jelét lássák a jó Isten akaratának? Ekkor részt vettem még minden közös gyakorlaton, még a hajnali imán is ott voltam. No, és ép a kilenced alatt újból köhögni kezdtem és azóta rosszabbul és rosszabbul vagyok. Ő hív engem. Ó, nagyon szeretném, ha megvolna a képe! Ez a lélek tetszik nekem . . . Vannak fiatal szentek, akiket még az üdülés idején is komolyaknak mutatnak be nekünk, de ő mindig víg volt.»

*

«Nem vágyódom jobban meghalni, mint élni ; engedem, hogy a jó Isten válasszon helyettem. Amit ő tesz, azt szeretem.»

«Ne higgyék azt, hogy zavarbajönnék akkor, ha meggyógyulnék és hogy ez terveimet lerontaná. Egyáltalán nem ! A kor nem számít Isten előtt

és én úgy rendezném be életemet, hogy *kis gyermek* maradjak, még ha nagyon hosszú ideig élnék is.»

*

«Mindig a jó oldalát látom a dolgoknak. Vannak emberek, akik mindent úgy fognak fel, hogy a legtöbb szenvedést okozzák maguknak. Én az ellenkezőt teszem. Ha csupa szenvedés ér is vigasz nélkül, ha az égbolt oly fekete, hogy semmi fénysugarat sem látok: jól van, akkor is örülök mindennek.»

Május 29.

Sokat szenvedett. Elővettem az Evangéliumot, hogy egy részt felolvassak neki és ezekre a szavakra akadtam: *Feltámadott, nincs itt; imhol a hely, ahová tették őt.*¹

«Igen, teljesen így van, valóban már nem érint minden fájdalom, mint egykor gyermekkoromban: úgy vagyok, mintha feltámadtam volna, már nem vagyok azon a helyen, ahol gondolnak. Anyám, ne szomorkodjék

¹ Marc. 16, 6.

miattam, oda jutottam, hogy már nem tudok szenvedni, mert minden szenvedés édes nekem.»

Május 30.

Azt mondtam neki : *Talán még sokat fog szenvedni, mielőtt meghal!*

«Ó, ne búsúljon azért, hiszen anyyira vágyódom utána !»

JÚNIUS.

Június 4.

Búcsút vett tőlünk (tőlünk három nővérétől). Ezen a napon mintegy át volt szellemülve és úgy látszott, hogy nem szenved többé.

«Kértem a Bold. Szűzet, hogy ne legyek oly alélt és annyira a szenvedéseimbe zárva, mint ezekben az utóbbi napokban. Oly jól éreztem, hogy ezzel megszomorítom magukat. És ma meghallgatott engem. Ó, én kis testvéreim, mily boldog vagyok! Látom, hogy nemsokára meg fogok halni, most biztos vagyok benne.

Ne csodálkozzanak, ha halálom után nem jelenek meg maguknak és ha nem látnak semmiféle rendkívüli dolgot boldogságom bizonyítékául. Emlékezzenek meg akkor, hogy az én *kis utam* szellemében van semmit sem látni akarni! Jól tudják, mit

mondtam annyiszor a jó Istennek,
az angyaloknak és a szenteknek :

*Vágyam soha arra nem villt,
Hogy lássam őket a földön itt.»*

Az angyalok el fognak jönni magáért,
mondta a szent Ábrázatról nevezett Genovéva nővér :

«Nem hiszem, hogy látni fogja
őket, de ez nem akadályozza őket
abban, hogy itt legyenek.»

«De azért nagyon szeretném, ha
szép halálom volna, hogy maguknak
örömet szerezzek. Ezt kértem a Bold.
Szűztől. A Bold. Szűztől kérni nem
ugyanaz, mint a jó Istentől kérni.
Ő jól tudja, mit kell tennie az én kicsi
kívánságaimmal, hogy megmondja-e
azokat a jó Istennek vagy ne mondja
meg... szóval az ő dolga mindent
úgy elrendezni, hogy a jó Isten ne
legyen kényszerítve a meghallgatásra
és hogy mindenben szabadon meg-
tehesse akaratát.»

«... Nem tudom, vajjon a tisztító-
tűzbe kerülök-e, de nem nyugtalan-

kodom miatta csöppet sem ; ha azonban oda kerülök, nem fogom sajnálni, hogy elkerülésére semmit sem tettem ; nem fogom sohasem megbánni, hogy egyedül csak a lelkek megmentéseért dolgoztam. Mily boldog voltam abban a tudatban, hogy a mi Anyánk, szent Teréz is így gondolkozott !»

«Ne szomorkodjanak, ha sokat szenvedek is és ha nem látják rajtam, mint már mondtam, boldogságomnak semmi jelét a halálom pillanatában . . . a mi Urunk igazán a szeretet Áldozataként halt meg és lássák, milyen volt az ő haláltusája !»

*

Mikor ugyanezen a napon délután láttam, hogy nagyon szenved, azt mondtam neki. *Ime szenvedni óhajtott, a jó Isten nem feledkezett meg óhajáról.*

«Szenvedni vágytam és a jó Isten meghallgatott. Sokat szenvedtem pár nap óta . . . Az egyik reggel hálaadás közben mintegy a halál szorongásait éreztem minden vigasztalás nélkül !»

*

«Mindent elfogadok szeretetből a jó Isten iránt, még azokat a furcsa, tolakodó gondolatokat is, melyek eszembe jutnak és alkalmatlankodnak.»

Június 5.

«Ha egyszer reggel halva találának, ne szomorkodjanak ; hiszen csak *apuka, a jó Isten* jött volna és vitt el volna magával. Kétségkívül nagy kegyelem a szentségeket felvenni, de ha a jó Isten nem engedi meg, így is jó . . . Minden kegyelem.»

*

«Köszönöm, hogy kérte, hogy a szent Ostyának csak kis részecskéjét adják nekem. Még így is sok bajom volt, hogy lenyeljem. De mily boldog voltam, hogy a jó Istent birhattam szívemben. Úgy sírtam, mint első áldozásom napján.»

*

«Nézze csak, mily kevés vigaszt kapok kísértéseimben a hit ellen.

A főtisztelendő gyóntatóatya ma azt mondta nekem: Ne időzzön mindezeknél, mert ez nagyon veszélyes dolog.»

«Azt is mondta: Belenyugszik-e teljesen abba, hogy meg kell halnia? Én azt válaszoltam neki: Ó, atyám, azt hiszem, megnyugvás csak arra kellene, hogy tovább éljek. A meghalás gondolata csak örömet fakaszt lelkemben.»

*

«Gyermekkoromban életem nagy eseményei a távolból mint megközelíthetetlen magas hegyek tűntek föl előttem. Mikor a kis leányokat első áldozáshoz járulni láttam, azt mondtam magamban: Hogy fogok én az első áldozáshoz járulni? . . . Később: Hogy fogok belépni a kármelbe? . . . És azután: . . . hogy fogok beöltözni? hogy fogom letenni fogadalmaimat?... Most a halálomra nézve ugyanazt mondom magamnak.»

Június 7.

A kertben sétált rám támaszkodva. Visszatértében megállt és kis fehér tyúkot szemlélgetett, amint kicsinyeit védő szárnyai alá vette. Ekkor a szeme megtelt könnyekkel.

— *Őn sír? — kérdeztem.*

Ő pedig azt felelte :

Később menyei arckifejezéssel magyarázta nekem :

«Ebben a pillanatban nem tudok Önnek válaszolni, mert nagyon meg vagyok hatva».

» «Sírtam, mert azt gondoltam, hogy a jó Isten ezt a hasonlatot használta az Evangéliumban, hogy higgyünk az ő gyengéd szeretetében. Egész életemen át nem tett velem egyebet mint azt, teljesen betakart szárnyai-val. Az imént nem bírtam visszatar-tani magamat, szívem túláradt a hálától és szeretettől.»

«Ó, a jó Isten helyesen teszi, hogy elrejtőzik tekintetem előtt, hogy csak ritkán és mintegy *a rácson át*¹ mu-

¹ Cant. 2, 9.

tatja meg nekem irgalmasságának hatásait» . . .

*

Megmutatta a Győzelemről nevezett Miasszonyunk képét, melyre rá volt ragasztva az a virágocska, melyről szó van Életében, és elérzékenyülve ezt mondta nekem :

«Ma van tíz éve, hogy apukám ezt a kis fehér virágot nekem adta, amikor először szoltam neki hivatásomról . . .»

Június 9.

Második évfordulója van annak, hogy ön felajánlotta magát az irgalmas Szeretnek.

«Mily boldog vagyok ma !»

— *Lelki megpróbáltatása tehát elmúlt?*

«Nem, de mintha felfüggesztették volna ; a rút kígyók nem sziszegnek már fülem körül . . .»

*

«Mily lelki nyugalommal viselem, hogy körülöttem azt mondják, hogy jobban vagyok ! Mult héten talpon

voltam és nagyon betegnek tartottak. Ezen a héten nem tudom már magamat lábamon tartani, kimerültnek érzem magam és ime úgy vélik, hogy meg vagyok mentve ! De ez nem tesz semmit !»

— *Tehát mégis reméli, hogy nemsokára meghal?*

«Igen, remélem, hogy nemsokára elmegyek ; az bizonyos, hogy jobban nem vagyok, nagyon fáj az oldalam. De azért mindig azt fogom mondani, ha a jó Isten meggyógyít, nem lesz semmi csalódásom.»

*

«Az Evangélium azt mondja, hogy a jó Isten úgy jön mint a tolvaj. Nemsokára eljön, hogy engem elloption ! Ó, mennyire szeretnék segíteni ennek a Tolvajnak !»

*

A szent Szívről nevezett Mária nővér (legidősebb nővére Mária) azt mondta neki : *Mily fájdalom fog érni bennünket halála után!*

«Ó dehogy, látni fogja, úgy lesz az, mint a rózsaeső. *Igen, én rózsaesőt fogok a földre bocsátani . . .*»

*

«Olyan vagyok, mint a kis gyermek a vasúti vonal mellett, aki vár, hogy apukája és anyukája fölemeljék a vonatba. Sajnos, nem jönnek és a vonat elindul! De vannak még más vonatok is és valamennyit még sem fogom lekésni . . .»

Június 10.

«Nagyon sokszor kérem a Bold. Szűzet, mondja meg a jó Istennek, ne legyen rám tekintettel. Ő jól végzi el megbízásaimat! . . . Már egyáltalán nem értek semmit betegségemből, ime ismét jobban vagyok! De azért a jó Istenre hagyom magam és boldog vagyok. Mi lenne belőlem, ha azt a reményt táplálnám magamban, hogy nemsokára meghalok! Mennyi csalódás érne! De nem csalódom, mert mindenbe belenyugszom, amit a jó

Isten tesz, nincs más vágyam, mint csak az Ő akarata.»

Június 14.

«Pillanatról pillanatra sokat lehet elviselni.»

Június 15.

«9-én tisztán láttam, a távolból, a világító tornyot, mely nekem az égi kikötőt jelezte, de most semmit sem látok többé, szemem mintegy be van kötve. Amit nekem közeli halálomról mondanak, már nem képes lelkembe belehatolni. Bizonyára nem akarja a jó Isten, hogy rá gondoljak, mint azt betegségem előtt tettem. Akkor szükségem volt erre a gondolatra és nagyban segített, ezt jól éreztem. De máma ennek ép az ellenkezője igaz ; azt akarja, hogy rá hagyatkozzam, mint egészen kis gyermek, aki nem nyugtalankodik afölött, hogy mit csinálnak vele.»

*

Belefáradt már, hogy betegsége annyira elhuzódik, és oly sokat kell szenvednie?

«Szenvedni ! de hiszen ép a szenvedés tetszik nekem !»

— *Miért?*

«Mert a jó Istennek is tetszik.»

*

«Boldog vagyok. Az a benyomásom, hogy egyáltalán nem bántom meg a jó Istent betegségemben. Ép az imént írtam a szeretetről¹ és bizony gyakran jöttek hozzám és zavartak. Azon voltam, hogy ne türelmetlenkedjem és hogy elsőnek gyakoroljam azt, amit írtam.»

Június 22.

A kertben ült a betegek kocsijában. Mikor délután hozzá jöttem, azt mondta nekem :

«Mily jól értem meg a mi Urunk szavát, melyet a mi Anyánknek, szent Teréznek mondott : *Tudod-e, leányom, hogy kik szeretnek engem igazán? Azok, akik elismerik, hogy minden, ami nem vonatkozik rám, csak hazugság. Ó, mennyire igaz ez ! Igen, minden, a jó Istenen kívül minden csak hiúság.*»

¹ Lelkének történetében.

Június 23.

Azt mondtam neki : *Sajnos, halálom óráján nem lesz semmim sem, amit majd a jó Istennek adhatok, üres kézzel állok majd előtte, emiatt nagyon szomorkodom.* Erre azt válaszolta :

«Hát akkor nem olyan, mint én, pedig ugyanabban a helyzetben vagyok. Még ha szent Pálnak összes tetteit megcselekedtem volna is, csak *haszon-talan szolgának*¹ tartanám magamat és úgy vélném, hogy üres kézzel állok itt ; de ép ez az, aminek örülök, mert ha nincs semmim sem, akkor mindent Istentől kapok meg.»

Június 25.

A *hitterjesztés évkönyveiben* egy helyet mutatott nekem, ahol szó van arról, hogy egy női szent fehér ruhába öltözve egy megkeresztelt gyermek előtt megjelent. Azt mondta :

«Igy fogom később én is a megkeresztelt kis gyermekeket körüllebegni» . . .

Június 26.

«Hogy fájt tegnap az oldalam ! És ime ma elmúlt ! Ó, mikor visz már

¹ Luc. 17, 10.

magával a jó Isten ! Mily nagyon szeretnék az égbe menni !»

Június 29.

«Mily boldogtalan volnék az égben, ha nem tudnék kis örömöket szerezni a földön azoknak, akiket szeretek !»

*

Este erősebben szenvedett lelki megpróbáltatása alatt és bizonyos, előtte kifejezésre juttatott gondolatok, fájdalommal érintették. Azt mondta nekem :

«Lelkem nagyon a számkivetésben érzi magát, az ég elzárult előlem ; a föld részéről pedig szintén megpróbáltatás ér».

«... Jól látom, nem tartanak nagyon betegnek, de a jó Isten az, aki azt megengedi ...»

*

«Örülni fogok az égben, ha szép verset ír nekem ; úgy vélem, hogy a szenteknek örömet okoz, ha dicséretüket

zengjük, mert az ő tiszteletükkel a jó Istent dicsőítjük.»

Június 30.

Beszéltem neki a szentekről, akik rendkívüli életmódot folytattak, mint Oszlopos szent Simeon. Erre azt mondta :

«Ó, csodálatos élet, minden bizonynyal ! de én jobb szeretem azokat a szenteket, akik Istenre hagyatkozva legyőztek minden nyugtalanságot, mint szent Cecilia, aki férjhezmegy és nem fél» . . .

*

Vonatkozással egy látogatásra a fogadószobában, ahol szokása szerint alig mondott valamit, hanem nővéreit engedte, hogy beszéljenek :

«Mily félénk voltam ma délután a fogadóban ! És mégis majdnem azonnal utána egy újoncnőt nagyon szigorúan meg kellett feddenem ; már nem is ismertem magamra ! Mily ellentétek vannak jellememben ! . . . Félénkségem rendkívüli feszélyezettségemből származik, melyet akkor érzek, ha velem foglalkoznak».

JÚLIUS.

Július 3.

Bizalmasan közöltem vele szomorúságomat és levertségemet valamely hiba után, mely miatt szemrehányásokat tettem magamnak :

« . . . Ami engem illet, arra töreksem, hogy sohase legyek csüggeteg. Ha hibát követtem el, mely miatt szomorú vagyok, akkor jól tudom, hogy ez a szomorúság hűtlenségem következménye. De azt hiszi, hogy ennél megállok? Korántsem ! hanem siettem megmondani a jó Istennek : Istennem, tudom, hogy ezt a szomorú érzést megérdemeltem ; de engedd mégis, hogy neked mint megpróbáltatást följajánljam azt, amit te nekem szeretetből küldesz. Megbánom, amit tettem, de örülök, hogy ezt a szenvedést neked följajánlhatom ».

Fájdalmai voltak és, hogy figyelmét elterelje, nagy szelídséggel mondotta :

«Szükségem van lelki táplálékra. Olvassa nekem egy szentnek az életét».

Akarja, hogy asszisi szent Ferenc életét olvassam? Ez magának tetszeni fog; virágokról és kis madarokról beszél.

Komolyan azt válaszolta :

«Nem, nem azért, hanem hogy lássam, mily példát adott az alázatosságra».

*

Örömteljes megadással :

«Még a szentek is elhagynak! A hajnali ima alatt kértem szent Antalt, hogy megtaláljam zsebkendőnket, amelyet elvesztettem. Azt hiszi, hogy meghallgatott volna? Bizony tartózkodott tőle! De ez nem tesz semmit, azt mondtam neki, hogy azért mégis nagyon szeretem».

Július 4.

«A mi Urunk szorongatások közt halt meg a kereszten és mégis ez volt a legszebb halál szeretetből, melyet a világ valaha látott! Meghalni szere-

tetből nem annyit jelent, mint elragadtatásban meghalni . . . őszintén megvallom önnek, nekem úgy látszik, hogy ez az, amit én is érzek.»

Július 5.

Tökéletlenségeimről szóltam neki, ő ezt mondta :

«Bizony én is gyarlóságokat követek el, de nem csodálkozom ezen soha. Magam sem helyezkedem mindig oly gyorsan, amint akarnám, a földi semiségek fölé ; így például kísértve érzem magam nyugtalankodni valami ostobaság fölött, melyet mondtam vagy tettem. Ilyenkor magamba szállok és azt mondom : Bizony, sajnós, még mindig csak az első lépésnél tartok, úgy, mint azelőtt ! De nagy békével mondom ezt, szomorúság nélkül. Oly édes érzés kicsinek és gyöngének lenni !»

*

«Ne szomorkodjék, kis mamám, hogy betegen lát, hiszen látja, hogy a

jó Isten mily boldoggá tesz. Én mindig vidám és megelégedett vagyok.»

Július 6.

Épen vért köpött. Azt mondtam neki :
Tehát el fog minket hagyni?

«Dehogy is ! Gyóntató atyánknak is, ki szintén mondotta : Nagy áldozatába fog majd kerülni elhagyni nővéreit, azt válaszoltam : De, atyám, úgy vélem, hogy nem hagyom el őket, ellenkezőleg, halálom után még közelebb leszek hozzájuk.»

«Azt hiszem, hogy halálomat illetőleg türelemmel kellennem, mint életem egyéb nagy eseményeinél. Lássa, én fiatalon léptem a Kármelbe és miután már minden el volt határozva, mégis három hónapig kellett még várnom ; beöltözésemnél ugyanígy volt ; fogadalomtétellemnél szintén. Bizony halálomnál is csak így lesz, hamar fog jönni, de még várnom kell.»

«Sok kis áldozatot hozok . . .»

*

Észre lehet venni, hogy ma meg van elégedve, mert vért köpött és már látja az isteni Tolvajt.

«Ó, még ha nem is látnám, akkor is meg volnék elégedve ; annyira szeretem őt, hogy mindig meg vagyok elégedve azzal, amit tesz. Nem szeretném őt kevésbbé, ha nem is jönne el értem, sőt ellenkezőleg. Ha úgy látszik, hogy megcsal, mindenféle kedves dolgot mondok neki, úgy hogy már nem is tudja, mit tegyen velem.»

*

«Szép részletet olvastam a Gondolatokban «Krisztus követéséhez» : A mi Urunk az Olajfák-hegyén a Szentháromság minden örömét élvezte és haláltusa még sem volt kevésbbé kínos. Ez ugyan titok, de megvallom önnek, hogy valamit megértetek belőle abból, amit magam tapasztalok.»

*

«Gyakran észrevettem, hogy ha valami bajunk van, ez minket jókká és elnézőkké tesz mások iránt, mert a szenvedés közelebb visz Istenhez.»

*

Mécsest tettem a szent Szűz képéhez, hogy megszűnjék vért köpni.

«Tehát nem örül annak, hogy meghalok! Ah, hogy én örülhessek, arra szükséges lett volna, hogy tovább is vért köpjek! De mára vége!»

*

«Mikor jön hát az utolsó ítélet? Ó, mennyire szeretnék annál a pillanatnál tartani!»

«... És azután mi lesz? ...»

Július 7.

Újabb vérömlés után :

«Nemsokára elmegyek, hogy lássam a jó Istent!»

— *Fél a haláltól most, hogy oly közeli látja?*

«Ó, mindig kevésbé.»

— *Fél a Tolvajtól? Ez alkalommal már az ajtó előtt áll!*

«Nem, nem áll az ajtó előtt, már belépett! De ugyan mit mond, kis mamám! Azt kérdezi, félek-e a Tolvajtól? Ugyan hogy gondolhatja, hogy attól félek, akit annyira szeretek!»

*

«Ez a szó: *Még ha meg is öl az Isten, benne bízom,*¹ már gyermekkorom óta megragadott. De sokáig tartott, míg az önátadásnak ezen a fokán szilárdan meg tudtam állni. Most ott vagyok. A jó Isten karjaiba vett és oda állított.»

*

Szóltam neki, hogy a házi orvoshoz pár épületes szót intézzon.

«Ah, anyám, ehhez nem igen értek! Cornière úr gondoljon, amit akar; én csak az egyszerűséget szeretem, irtózom az ellenkezőtől. Biztosítom, hogy részemről rossz volna, ha megtenném, amit tőlem kíván.»

*

¹ Job 13, 15.

Megkértem, beszéljen nekem újból a kegyelemről, melyben az irgalmas Szeretetnek tett felajánlása után részesült. Először azt mondta :

«Kis anyám, még azon a napon elmondtam magának bizalmasan, de nem vetett ügyet rá» . . .

(Valóban úgy látszott akkor, hogy semmi jelentőséget sem tulajdonított a dolognak, és ő azóta senkinek sem szólt róla.)

«Jó, hát ép a keresztutat kezdtem meg a kórusban, mikor hirtelen oly tüzes sugártól éreztem magamat megsebezve, hogy azt gondoltam, meghalok. Nem vagyok képes megmagyarázni ezt, úgy volt, mintha valami láthatatlan kéz egészen tűzbe mártott volna. Ó, mily tűz és mily édesség volt az egyszerre ! Szeretettől égtem és éreztem, hogy csak egy perc még, egy pillanat és nem bírom tovább elviselni ezt az égést és meg kell halnom. Akkor megértettem, amit a szentek erről az állapotról mondanak és amelyet ők oly gyakran tapasztaltak. Ami engem illet, csak egyszer

éreztem és csak egy pillanatra, utána azonnal visszaestem megszokott szárazságomba.»

Kissé utána :

«Tizennégyéves koromtól én is éreztem elégszer a szeretet felbuzdulásait. Ó, mennyire szerettem a jó Istent ! De ez semmikép sem volt olyasmi, mint a Szeretetnek tett felajánlásom után, nem éreztem, hogy igazi láng égetett volna».

Július 8.

Oly beteg volt, hogy az utolsó kenet kiszolgáltatása szóba került... Este levittek a betegterembe. Egészen vidáman mondta :

«Csak egy aggodalmam van, hogy egészségi állapotom ismét megváltozik !»

Lesoványodott kezeire nézett és azt mondta :

«Már valóságos csontváz leszek. Ez igazán tetszik nekem !»

«Ó, biztosan sírni fogok örömtől és szeretettől, ha látni fogom a jó Istent. . . Nem, még sem, az égben nem szabad sírni. . . De mégis, sírnak ott is, hiszen azt mondja: *Letörölök szemükből minden könnyet.*»¹

*

Fölkereste velem a hibákat, melyeket esetleg érzékeivel elkövetett, hogy azokról az utolsó kenet felvétele előtt vádolhassa magát. A szaglász érzékéhez érkezünk. A lelkiismereti finomság némi tulzásával és hogy megtudja, mit gondolok, azt mondta nekem:

«Emlékszem, hogy tulságosan természetesen örömmel élveztem egy üveg kölni vizet, melyet utazáskor adtak nekem» . . .

*

Mikor bizonyos alkalommal nem értették meg, szeliden azt mondta:

«A Boldogságos Szűz jól tette, hogy mindent megőrzött szívében. Nem vehetik tőlem rossz néven, ha én is úgy teszek, mint ő» . . .

*

¹ Apoc. 21, 4.

«Nagyon kívánom az utolsó kene-
tet felvenni. Mit tesz az, ha később
nem vélekednek is előnyösen rólam !»

(T. i. ha ismét felgyógyulna, mert
tudta, hogy bizonyos nővérek nem hitték,
hogy a halál veszedelmében forog.)

*

Mikor jobban érezte magát, bájos ki-
fejezéssel mondta :

«Azt lehetne mondani, hogy a kis
angyalkák összebeszéltek, hogy el-
rejtsek előlem a világosságot, mely
közeli végemet megmutatná».

— *Elrejtették a Bold. Szűzet is?*

«Nem, a Bold. Szűz sohasem lesz
elrejtve előttem, mert sokkal jobban
szeretem.»

*

Megköszöntük neki, hogy kedves sza-
vaival megvigasztalt.

«Kedves testvérekéim, felajánlom
maguknak örömöm gyümölcseit úgy,
amint a jó Isten azokat nekem adja.
Az égben sok kegyelmet fogok ki-
eszközölni azoknak, kik jót tettek

velem. Magának, kedves anyám, nem is lesz minden hasznára. Sok dolgot csak azért fog megkapni, hogy öröme legyen.»

*

«Ha tudná, mily enyhe lesz számomra az ítélet! De ha a jó Isten meg is dorgál egy kissé, akkor is enyhének fogom találni. Ha a tisztító-tűzbe kerülök, akkor is nagyon megleszek elégedve, úgy fogok tenni, mint a három zsidó ifjú, sétálni fogok a kemencében és énekelni a szeretet énekét. Ó, mily boldog lennék, ha ezáltal más lelkeket megmenthetnék és helyettük szenvedhetnék, mert így jót tehetnék, *megszabadítlanám a foglyokat.*»

*

Előre figyelmeztetett, hogyha később megtudják, hogy két hithirdetőnek lelki testvére lett, sok más fiatal pap is ugyanazt fogja kérni. Figyelmeztetett, hogy ez bizonyos lelkekre nézve káros lehet.

«Mindenki ugyanazt írná, amit én írok és ugyanabban az elismerésben,

dicséretben és bizalomban is részesülne . . . Csak imádság és áldozat által használhatunk az Egyháznak. A levélváltás csak ritka legyen és bizonyos nővéreknek egyáltalán nem szabad megengedni, olyanoknak, akiknek lelkét az ilyesmi nagyon leköti, akik azt vélik, hogy nagyszerű dolgot cselekszenek, valóságban pedig csak sebet ütnek lelkükön és talán bele is esnek a gonosz lélek finom hálóiába. Anyám, amit önnek mondok, nagyon fontos, ne felejtse el később.

Nem szabad a Kármelben hamis pénzt verni, hogy lelkeket vásároljunk. Gyakran a szép szavak, melyeket írunk és melyeket nekünk írnak, nem egyebek hamis pénz kicserélésénél . . .»

Július 9.

A P. Superior eljött, hogy megítélje, érkezett-e az idő, hogy feladják neki az utolsó kenetet. Így szólt hozzá: *Maga! Maga akar nemsokára az égbe menni? De hiszen koronája még nem is kész. Eddig csak megkezdette!*

«Ó, atyám, nagyon igazat mond! Nem, én nem készítettem még el koronámat, de a jó Isten elkészítette!»

Az egész látogatás alatt annyira erőt vett magán, hogy nyájasnak és kedvesnek mutatkozzék, hogy már nem is esett szó többé a szentség kiszolgáltatásáról, ami után pedig annyira vágyódott.

Később azt a megjegyzést tettem neki, hogy nem ért ahhoz, hogy kívívja azt, amit akar. Kedvesen válaszolta:

«Nem értek ehhez a mesterséghez!»

Azt mondták neki, hogy különös kegyelemben részesült, mert nem fél a haláltól:

«... Miért volnék én jobban biztosítva a halál félelmével szemben mint más? Én nem mondom szent Péterrel: *Nem tagadlak meg soha.*»¹

Július 10.

Azt mondtuk neki: *Voltak szentek, akik féltek, hogy elkárhoznak. Maga miért nem fél?* Kedves biztonsággal azt válaszolta:

¹ Matth. 26, 35.

«A kis gyermekek nem kárhoznak el!»

Az a gondolata támadt, hogy talán nagy szenvedései ellenére sem komolyan beteg és az orvos téved:

«Ha lelkem nem nyugodnék meg teljesen a jó Isten akaratán, ha az öröm és a szomorúság érzelmeibe merülne el, melyek oly gyorsan változnak itt a földön, akkor ez bizony a fájdalomnak keserű hullámárja volna lelkemre nézve! Ezek az ellentétek azonban lelkemnek csak felszínét érintik. De azért mégis kemény próbák».

Azokról az eltorzulásokról beszéltek előtte, melyek olykor a halál pillanatában az arcon mutatkoznak.

«Ha ez nálam is megtörténik, ne szomorkodjanak, mert mindjárt utána csak mosolyogni fogok.»

A szent Ábrázatról nevezett Genovéva nővér egy cukorkadoboz födelét nézegette,

melyet egy keresztelés alkalmából ajándékoztak¹ és megjegyezte, hogy a rajta levő szép gyermekfej mintául fog neki szolgálni egy angyalfej festésére. Kis szentünk szeretne volna megtekinteni, de mivel senki sem gondolt arra, hogy neki megmutassa, csupa erényből semmit sem szólt, ahogyan azt később nekem megvallotta.

Július 11.

Önéletrajzának leírásáról beszéltem vele, a haszonról, mely abból a lelkekre háramlani fog.

«... Mily jól fogják majd látni, hogy minden a jó Istentől ered! A dicsőség, mely belőle rám háramlik, pusztá kegyadomány lesz, mely semmikép sem az enyém, igen, mindenki meg lesz róla győződve...»

*

A szentek egyességéről beszélt velem és megmagyarázta, mikép lesznek az egyiknek javai a máskéi is :

«Amint az édesanya büszke gyermekeire, úgy leszünk mi is büszkék egymásra minden irigység nélkül».

*

¹ Francia szokás szerint. (Ford.)

Ismét önéletrajzának kéziratára vonatkozóan :

« . . . Azt hihetnék talán, hogy bizalmam a jó Istenben azért oly nagy, mert megóvott a halálos bűntől. Mondja csak meg, anyám, hogyha minden lehető bűnt elkövettem volna is, bizalmam ugyanoly nagy volna ; úgy érezném akkor, hogy ez a bűnsokaság csupán vízcsepp volna, melyet égő tűzkemencébe dobnak. Mondja el azután a megtért bűnös nőnek történetét, aki szeretetből meghalt. A lelkek azonnal meg fogják érteni, ez a példa bizalmat és bátorságot fog nekik adni !

Íme a történet, melyet szószerint leírtam velem :

«A pusztában lakó atyák életében megemlítik, hogy egyik közülük nyilvános bűnözőt térített meg, akinek rendetlen életmódja az egész vidéket megbotránkoztatta. Az a bűnös nő a kegyelem hatása alatt a szentet a sivatagba követte, hogy ott szigorúan vezekeljen. Az utazás első éjje-

lén, még mielőtt elérte volna a helyet, ahová vissza akart vonulni, a bánat hirtelen nagysága következtében, melyre szeretete ösztönözte, megszakadtak a szálak, melyek lelkét halandó testéhez fűzték. Ugyanabban a pillanatban látta a remete, amint lelkét az angyalok Isten ölébe vitték. Ime milyen megható példa arra, amit mondani akarok, de ezeket a dolgokat kifejezni nem lehet» . . .

*

Hitellenes kísértésétől és fizikai gyengesége miatt sokat szenvedett, ekkor elmondotta szűz Máriához intézett versének ezt a szakaszát :

*Mert ha azt akarja az égnek királya,
Hogy kínos szenvedés legyen élted, Mária,
Mily kincs a szenvedés — ebből én megértem,
Szeretni, szenvedni mily boldogság nékem.
Amit Tőle kaptam, újra elveszithetem,
Súgd meg neki, Anyám, ne kíméljen engem;
Ha Neki úgy tetszik, hogy felhő takarja,
Várni fogok én Rá — míg kel örök napja.¹*

✱

¹ Ford. Nagyfejeő Gábriella. (A ford. megjegyzése.)

Mennyire kegyében van a jó Istennek! — szoltam hozzá. — Mit gondol erről a kiválasztottságról?

«Azt gondolom, hogy Isten Lelke ott fú, ahol akar...»

*

Beszélt régebbi elmélkedéseiről nyári estéken, a nagy csendhallgatás¹ ideje alatt és azt mondotta, hogy tapasztalásból értette meg, mit jelent a «lélek röpte». ² Más hasonló kegyelemről is beszélt, melyben szent Magdolna barlangjában (a kolostor kertjében) -részesült 1889 júliusában és amelyet több napig tartó «nyugalom»³ követett.

«... Számomra mintha fátyol borult volna minden földi dolog fölé... Úgy éreztem, hogy teljesen el vagyok rejtve szűz Mária fátyola alatt. Ebben az időben az ebédlővel voltam megbízva és emlékszem, hogy úgy tettem a dolgokat, mintha nem is én

¹ Szabad idő (8^h—9^h) a matutinum elmondása előtt.

² Szent Teréz : A belső várkastély. Hatodik lakás. 5. f.

³ Szent Teréz : A tökéletesség útja. 33. f.

tettem volna, mintha idegen testtel cselekedtem volna. Nagyon nehezen megmagyarázható természetfölötti állapot ez. Csak a jó Isten egyedül helyezhet bennünket beléje és néha elég arra, hogy a lelket örökre elszakítsa a földtől.»

*

Július 12.

«Semmi sincs a kezeimben. Mindaz, ami az enyém, mindaz, amit szerzek, az Egyházé és a lelkeké. Ha 80 évig élek is, mindig ilyen szegény maradok!»

*

Elmesélte nekem, hogy régebben mint második portásnőnek nagy belső küzdelme volt egy éjjeli mécs miatt, melyet helytelen körülmények között kértek el a külső portára és olyankor, amikor a szükséges dolgok nem voltak kéznél. A küzdelem oly heves volt, hogy esedezve kellett Istentől segítséget kérni, nehogy vereséget szenvedjen. Tőle telhetőleg igyekezett tehát feladatának megfelelni és erre fordította a matutinum előtti hallgatás óráját.

«Hogy magamat legyőzzem, arra gondoltam, hogy szűz Máriának és

a gyermek Jézusnak készítek mé-
csest. Így hihetetlen gonddal tettem
azt, nem hagytam rajta egyetlen por-
szemet sem és lelkemben lassacskán
nagy megnyugvást és édességet érez-
tem. Matutinumra csengettek, nem
mehettem azonnal, de oly nagy ke-
gyelemben részesültem, hogyha pél-
dának okáért X nővér azzal jött
volna, hogy tévedtem és másik mé-
csest kell készítenem, boldogan enge-
delmeskedtem volna. Ettől a naptól
kezdve elhatároztam, hogy sohasem
fogok arra tekinteni, hogy amit pa-
rancsolnak, az hasznos-e vagy sem.»

*

Mit tenne, ha újból kellene kezdenie életét?

«Azt hiszem, azt tenném, amit
tettem.»

*

«A jó Isten minden akaratomat
teljesíteni fogja az égben, mert soha-
sem teljesítettem a magam akaratát
a földön.»

*

Le fog reánk tekinteni onnan fentről?

«Nem, lejövők.»

*

«Én nem azt mondom: «Ha kemény is az élet a Kármelben, édes ott a halál», hanem «ha édes az élet a Kármelben, még édesebb ott a halál.»

*

Erősítő borral kínálták:

«Nem akarok többé a föld borából . . . Az új bort akarom inni Atyám országában». ¹

*

«Kérem indítsa fel magában Isten szeretetét és fohászkodjék az összes szentekhez . . . Mindnyájan rokonaim ők nekem ott fenn!»

*

A szentek egységéről beszélt még:

«A szűzekkel szűzek; a doktorokkal doktorok; a vértanúkkal vértanúk leszünk, mert minden szent

¹ Math. 26, 29.

rokonunk ; de azok, akik a lelki gyermekség útján haladtak, mindig megőrzik a gyermekség bájait».

*

«Gyermekkorom óta megadta nekem a jó Isten a benső megérezését annak, hogy fiatalon halok meg.»

*

«A jó Isten úgy intézte, hogy mindig azt kívántam, amit Ő nekem adni akart.»

*

Nővéreihez :

«Ne gondolják, hogyha én az égben leszek, csupán örömeik lesznek. Nekem sem volt és nem is akartam. Sőt ellenkezőleg, talán nagy megpróbáltatásokban lesz részük, de küldök világosságot, amelynek segítségével értékelni és szeretni fogják azokat. Kénytelenek lesznek velem mondani : *Örömet szerezteél nekünk, Uram, a Te alkotmányaidban*».¹

¹ Ps. 91, 5.

*

«Nem tudok sokat gondolni a mennyországban reám váró boldogságra. Egyetlen várakozásra dobog az én szívem : ez a szeretet, melyben részesülni fogok és az, amelyet majd én adhatok . . . Mindarra a jóra gondolok, amelyet halálom után tenni szeretnék : megkereszteltetni a kis gyermekeket, segíteni a papokat, a hit-hirdetőket, az egész Egyházat . . .

Ma este távoli zenét hallottam és arra gondoltam, hogy nemsokára hasonlíthatatlanul szép dallamokat fogok hallani, de az örömnék ez az érzése csak futólagos volt.»

«Ha gazdag lettem volna, nem tudtam volna szegény éhezőt látni anélkül, hogy vagyonomból ne adtam volna neki valamit. Így most is, mikor lelki kincseket gyűjtök, érzem, hogy vannak lelkek, akik a kárhozát veszélyében forognak. Mindent nekik adok, amim van, és ezért még nem találtam egyetlen pillanatot, amikor azt mond-

hattam volna : most a magam számára fogok dolgozni.»

«Mindig tetszett nekem az, amit a jó Isten adott, még ha kevésbé jónak és szépnek tűnt is fel, mint a többieké.»

«Szívem tele van azzal, amit a jó Isten akar, ezért ha abba még valamit tesznek, az már nem hatol annak mélyére, hanem a felszínen marad, mint az olaj, mely nem vegyül össze a vízzel. Lelkem mélyén mindig mélységes béke van, melyet nem tud megzavarni semmi.»

Mennyi kifejezéssel és hangsúllyal ismételte «Emlékezzél meg» című versének ezt a szakaszát :

Emlékezz, szent akaratom volt éltemben
Egyetlen boldogságom pihenésem.
Szent karjaidban mindig gondtalan,
Félelem nélkül szendergek, Uram !
S ha aludnál is a viharos vészben,
Nálad maradnék mélységes békével.

De, amíg szunnyadol csendesen.
Szép feltámadásra
Készíts el engem !

*

Észrevéve tagjainak végső lesóványodását, így szólt hozzám :

«Ó ! mennyire örülök, mikor látom,
hogyan semmisülök meg !»

*

Július 13.

« . . . Régebben, mikor apukánk betegsége alatt Genovéa nővérem (Céline) látogatóba jött, nem tudtam neki elmondani félóra alatt¹ mindazt, amit szerettem volna. Ha elfelejtettem valamit vagy egy benső felvilágosítást akartam vele közölni, kértem az Úr Jézust, értesse meg vele azt, amire gondoltam, és a legközelebbi látogatáskor világosan láttam, hogy meghallgatott . . . Eleinte, mikor szomorú volt és nem sikerült őt megvigasztalnom, vérző szívvel mentem el, de csakhamar megértettem,

¹ A szabály által meghatározott idő.

hogy képtelen vagyok arra, hogy valakit megvigasztaljak. És azóta nem fájt, ha szomorúan hagyott is el. Megkértem az Úr Jézust, pótolja az én tehetetlenségemet.»

«Ettől az időtől kezdve, ha valakinek akaratlanul fájdalmat okozok, kérem a jó Istent, tegye azt jóvá, aztán többé nem bánt a dolog.»

*

Kértem, mondja el, milyen hivatalokat viselt a Kármelben :

«Amint beléptem a Kármelbe, a ruhatárba helyeztek az alperjelnő anyával,¹ ezenkívül egy lépcsőt és egy hálótermet kellett kisöpörnöm. Ebben az időben történt, hogy ½5-kor gyomlálni mentem és anyánk ezért elégedetlen volt velem».

«Beöltözésem után az ebédlőt bízta reám 18 éves koromig; söpörtem, vizet és sört² töltöttem. 1891-ben a

¹ Angyalokról nevezett Mária nővér újoncmesternője, megh. 1924 nov. 24.

² A kolostorban komlóból készített ital.

Negyvenórai imádság alatt a sekrestyével bíztak meg. A következő év júniusától kezdve két hónapig nem volt hivatalom, ez alatt az idő alatt festettem meg az oratórium szentségháza körül a freskót és ekkor voltam a raktárgondozó nővér segítőtársa. A két hónap elteltével a forgóablakhoz kerültem, de egyúttal a festést is megtartottam. Ezt a két hivatalt viseltem az 1896-i¹ választásig, mely után visszatértem a sekrestyébe. Itt betegedtem meg és ekkor kértem X. nővér segítségét a ruhatárbeli javításoknál.»

Alázatosan elmondotta, hogy régente hivatalaiban lassúnak és hanyagnak mondták olyannyira, hogy volt idő, mikor magam is elhittem ezt. Azután bevallotta, hogy bizonyos körülmények között, mikor az ebédlőben mellém volt beosztva, megnyit szenvedett amiatt, hogy nem tárhatta

Jóllehet nem említi meg, idővel azzal is megbízták, hogy a kenyeret szétossza a közösségnek.

¹ Ekkor ismét Mária Gonzaga anya lett a perjeltnő.

fel előttem lelkét, minthogy lemondott arról, hogy erre engedélyt kérjen.

«... Annyira, hogy már nem is ismert engem...» — tette hozzá.

Beszélt még az erőszakról, melyet elkövetett magán, mikor szent Elek-hivatalában¹ pókhálóznia kellett (undorodott a pókoktól), és beszélt más részletekről, melyek bizonyítják, mennyire hűséges volt mindenben és mennyit szenvedett anélkül, hogy bárki is sejtette volna.

*

Július 14.

«Olvastam régebben, hogy mikor a zsidók Jeruzsálem falait építették, egyik kezükkel dolgoztak, a másikban kardot tartottak. Így kell nekünk is tennünk, nem szabad magunkat teljesen átadnunk munkánknak.»

*

Július 15.

Talán holnap, Kármelhegyi Boldogasszony ünnepén, a szentáldozás után fog meghalni?

¹ Az ebédlő mellett egy lépcső alatt elhúzódó kis éléskamra. (É ezért a név «szent Elek-hivatal». Ford.)

«Ó! ez nem hasonlítana az én kis ösvényemhez. Vagy letérnék róla halálomban? Szeretetből meghalni a szentáldozás után! Ez tulságosan szép lenne nekem; a kicsiny lelkek nem követhetnének ebben... Csak valami baj ne történjék holnap reggel velem!»

Erre elmondta, hogy bold. Vénard Teofánész a vérpadra menve kezében tartotta a szentséget őrző szelencét a szentostyával, hogy magát megáldoztassa, amikor hóhérai elragadták azt tőle. Azután mélyen felsóhajtott.

*

Elmesélte nekem a következő esetet, mely kegyelemként élt emlékezetében:

«Az Oltáriszentségről nevezett Mária nővér¹ egy körmenet alkalmával meg akarta gyújtani a gyertyákat. Nem volt gyufája, de látva az ereklyék előtt égő kis lámpát, odament. Az elszenesedett kanóc csak pislákolva égett. Azonban mégis sikerült meggyújtania a gyertyát és vele a közös-

¹ Unokatestvére, Guérin Mária.

ség minden egyes gyertyáját. Ekkor így szóltam magamhoz : Ki dicsekedhetnék tehát saját műveivel? . . . Így ez a félig kialudt kicsi lámpa hozta létre ezeket a fényes lángokat, amelyek viszont végtelenül sok új világosságot gyujthatnának, sőt lángba boríthatnák az egész világot. És akkor is ez az alázatos kicsi lámpa lenne valódi alapja az egész tűznek» . . .

«Így van ez a szentek egyességében. Igen, egy egész kicsi szikra nagy világosságokat, doktorokat és vértanukat támaszthat az Egyházban. A kegyelmeket és világosságokat, melyekben részesülünk gyakran anélkül, hogy tudnók, valamely elrejtett léleknek köszönhetjük, mert a jó Isten azt akarja, hogy a lelkek az ima útján közöljék egymással a kegyelmeket, hogy majdan a mennyországba érve nagy, a legeszményibb családi szeretetnél nagyobb szeretettel szeressék egymást.»

«Hányszor gondoltam arra, hogy mindazt a kegyelmet, melyben része-

sültem, talán egy kicsi léleknek köszönhetem, aki a jó Istenhez imádkozott értem és akit majd csak a mennyországban fogok megismerni.»

*

«... A mennyországban soh'sem fogunk közönyös tekintettel találkozni, mert a választottak tudni fogják, hogy egymásnak köszönik a kegyelmeket, melyekkel megnyerték a koronát.»

Július 16.

Azon beteljesedett vágyára vonatkozóan, hogy Céline nővére (a szent Ábrázatról nevezett Genovéa nővér) közelében legyen :

«Teljesen lemondtam Genovéa nővéremről, de nem mondhatom, hogy nem vágyódtam utána. Nyáron a matutinumot megelőző hallgatási óra alatt a terrasse-on ülve nagyon gyakran így szóltam magamhoz : Ó, ha Célinem is itt lenne mellettem ! ... De tulságosan nagy boldogság lenne ez ! Megvalósíthatatlan álomnak tűnt

fel előttem. Ezt a boldogságot azonban nem természetből kívántam, csak a lelkeért, hogy ő is követhesse az én kis utamat. És mikor belépett hozzánk s nemcsak hogy belépett, hanem teljesen reám bízta őt, amikor láttam, hogy a jó Isten mennyire túlhaladja minden vágyamat, akkor megértettem, mily végtelen szeretettel szeret ő engem».

«Igen, kicsi anyám, ha alig nyilvánított kívánságom így teljesült, úgy lehetetlen, hogy az én nagy vágyaim, melyekről a jó Istennek folytonosan beszélek, ne nyerjenek teljes meghallgattatást.»

Kéziratára vonatkozóan :¹

«Kis anyám, olvassa majd át mindazt, amit írtam. Ha jónak látja, hogy abból elhagyjon valamit, vagy hogy hozzátegye azt, amit talán előszóval mondtam, ez annyi, mintha én tettem volna. Gondoljon majd erre és ne legyenek aggályai emiatt.»

¹ A hó első napjaiban hagyta abba az

«... Ismeri, egyedül maga ismeri
lelkemnek minden rejtekét!...»

*

«... Anyám, füzetemben¹ csak két
szót írtam a jó Isten igazságosságáról.
De Roulland atyához² intézett egyik
levelemben teljesen kifejtettem gon-
dolatomat, ha akarja, ott megtalál-
hatja.»³

*

«A nagy szentek a jó Isten dicső-
ségére dolgoztak, de én, mint kicsi
kis lélek, csak azért dolgozom, hogy
örömet szerezzek neki és boldogan
viselném el a legnagyobb szenvedé-
seket, ha ezzel Őt mosolyra deríthet-
ném, hacsak egyetlen egyszer is.»⁴

*

írást. Kéziratának utolsó lapjai ceruzával
vannak írva.

¹ Önéletrajzának kézírata.

² Egyik lelki testvére.

³ L. «Egy lélek története». 6-ik levél
hithirdető testvéreihez.

Július 17.

«Érzem, hogy kezdem hivatásomat betölteni ; hogy úgy szerettessem meg másokkal a jó Istent, ahogy én szerettem Őt, hogy megmutassam a lelkeknek az én kicsi ösvényemet. Ha vágyaim teljesülnek, akkor az én mennyországom a világ végéig a földön lesz. Igen, azzal akarom töltetni mennyországomat, hogy jót tegyek a földön. És ez nem is lehetetlen, hisz az angyalok is a boldogító szemlélődés párnáin pihenve örködnék fölöttünk.»

«Nem, nem tudok pihenni a világ végéig, ameddig csak lehet lelkeket menteni. Csak ha majd az angyal megjelenik és hirdetni fogja, *hogy idő nem lesz ennyire többé,*¹ akkor fogok nyugodni és örvendeni, mert teljes lesz a választottak száma, az örömbé és békébe mindnyájan bementek. Szívem reszket az örömtől erre a gondolatra . . .»

*

¹ Apoc. 10, 6.

Kértem magyarázza meg, melyik az az út, melyet halála után meg akar a lelkekkel ismertetni.

«Anyám, a lelki gyermekség útja ez, a bizalom és a teljes odaadás ösvénye. Meg akarom velük ismertetni azokat az apró eszközöket, melyek oly tökéletesen beváltak nálam; meg akarom nekik mondani, hogy csak egy dolgunk van itt lent a földön: apró áldozataink virágait hinteni Jézus lábai elé, hogy kedveskedéseinkkel megnyerük Őt; én is így hódítottam meg Őt és ezért fogad majd olyan szeretettel engem.»

«Mikor imént a szent Szívről nevezett Mária nővér visszajött a társalgóból, ahol főtisztelendő házi lelkészünkkel beszélt, nagy kedvem lett volna megkérdezni, mit mondott rólam látogatása után. Azt gondoltam magamban, ez talán jót tesz nekem és meg fog vigasztalni. De aztán gondolkoztam rajta és így szóltam magamhoz:

nem, ez kíváncsiság lenne, nem teszek semmit azért, hogy megtudjam, mit mondott. Minthogy a jó Isten nem engedi meg, hogy ő magától elmondja azt nekem, ez annak a jele, hogy nem is akarja, hogy tudjam. És kerültem, hogy a beszélgetést erre a tárgyra tereljem, nehogy a szent Szívről nevezett Mária nővér mintegy kénytelen legyen azt elmondani; nem lettem volna boldog így . . .»

Július 18.

«... A jó Isten nem adná nekem azt a vágyat, hogy halálom után jót tegyek a földön, ha nem akarná azt teljesíteni; akkor inkább azt a vágyat adná, hogy benne megpihenjek. Nem gondolja, kis anyám? . . .»

Szent Szívről nevezett Mária nővér így szólt hozzá: *Halálának gondolata mélyen lever engem; ha magamra hallgatnék, nem is beszélnék többé senkivel.* Erre azt válaszolta:

«Ez nem felelne meg az evangélium törvényeinek. Bármily körülmények

között is mindenkinek mindenévé kell lennünk.»

*

Örüljön, hogy nem sokára felszabadul az élet terhei alól — mondta egyik nővére.

«Örülni ezért! Ó, nem...

És kedves mosollyal reá tekintve :

...én, aki olyan bátor katona vagyok!...»

*

A szent Ábrázatról nevezett Genovéva nővér az örök boldogságról olvasott fel neki ; hirtelen félbeszakította :

«Nem ez az, ami engem vonz...

Hát akkor mi?

«...Ó! ez a szeretet! Szeretni, szeretve lenni és visszajönni a földre, hogy megszerettessem a Szeretetet!...»

*

Július 20.

Mit tett volna, ha helyében közülünk (három nővér közül) lett volna valamelyik beteg? Eljött volna a betegszobába az üdülési idő alatt?

«Egyenesen az üdülésre mentem

volna, azt sem kérdezve, hogyan vannak, de ezt nagyon egyszerűen tettem volna, nehogy áldozatomat valaki észre vegye. Ha a betegszobába hívtak volna, felindítottam volna magamban a tiszta szándékot, hogy nem a magam kielégítéséért, hanem azért megyek oda, hogy maguknak örömet szerezsek és számukra kegyelmeket nyerjek, amit nem tehettem volna, ha magamat keresem. A magam számára pedig erőt merítettem volna áldozatomból. Ha néha gyengeségből az ellenkezőjét tettem volna annak, amit elhatároztam, akkor sem csüggedtem volna el, hanem igyekeztem volna hibámat nagyobb lemondással jóvátenni anélkül, hogy ezt észrevették volna.»

*

«Boldog vagyok, hogy a mi anyánk¹ karjaiban halok meg, mert ő a jó Istent helyettesíti. Ha maga lenne helyében, talán belevegyült volna a

¹ Mária Gonzaga anyja.

természet; jobban szeretem, ha minden természetfölötti.»

*

Ki akartuk használni az utolsó napokat és mindenről kérdezősködtünk :

«Folyton kérdésekkel zaklatnak, ez Jeanne d'Arc-ra emlékeztet az ítélszék előtt. Úgy érzem, épen olyan őszintén felelek».

*

Július 21.

«Soh'sem tettem úgy, mint Pilátus, aki nem akarta hallani az igazságot. Mindig így szóltam a jó Istenhez : Ó Istenem, meg akarlak hallgatni, esedezem, felelj nekem, mikor alázattal kérdezlek : *Mi az igazság?* Add, hogy úgy lássam a dolgokat, amint vannak, hogy semmi el ne vakítson engem.»

*

Emlékeztetett az imára, melyet gyakran ismételtetett első szentáldozása körül : *Ó Jézusom, kimondhatatlan édesség, változtass számomra keserűvé minden földi vigasztalást.*¹ És hozzátette :

¹ Kriszt. köv. III. 26, 3.

«... Mindazonáltal nem azért imádkoztam, hogy meg legyek fosztva az isteni vigasztalásoktól, hanem csak azoktól az örömöktől és csalódásoktól, melyek elszakíthatnának a jó Istentől».

*

Boldognak mondtuk, mert az ő feladata, hogy a lelkeket a szeretet és a bizalom útjára vezesse.

Igy felelt :

«Mit változtat az a dolgon, hogy én vagy valaki más fedí fel a lelkek előtt ezt az utat? Fontos az, hogy megmutassák, az eszköz mellékes!»

*

Július 23.

«Sohasem adtam a jó Istennek mást, mint szeretetet, Ő is szeretettel fogja viszonzni.»

*

Július 23.

Oly sokat szenved és talán még többel fog szenvedni... ez az aggodalom annyira fáj nekünk! ... Így felelt :

«Mi, akik a szeretet útján haladunk,

ne gondoljunk a fájdalmakra, melyek a jövőben érhetnek bennünket, mert ez bizalmatlanság, ez annyi, mintha beleavatkoznánk a teremtés művébe».

*

«*In te Domine speravi!* Mily boldog voltam, mikor nagy családi megpróbáltatásunk idejében a kórusban reám került a sor, hogy ezt a verset elmondjam !»

Szép gyümölcsöt küldtek neki kintről, de nem tudott belőle enni. Ekkor vette egyiket a másik után, mintha valakinek felajánlaná és így szólt hozzám :

«Jól kiszolgáltam a szent Családot : szent József és a kis Jézus egy-egy körtét és két szilvát kaptak. Szűz Mária is megkapta a részét.

«Ha tejet kapok egy kis rummal, szent Józsefnek adom ; így szólok magamhoz : Ó, mily jót fog ez tenni szegény szent Józsefnek ! Az ebédlőben mindig tudtam, mit kinek kell adni : az édeset a kis Jézusnak, a fűszereset szent Józsefnek, szűz Má-

riának a meleg ételeket és az érett gyümölcsöket. De ha hiányzott valami, akkor még megelégedettebb voltam, mert akkor azt valóban a szent Családnak adtam.»

*

Július 25.

Bevallottam neki, hogy már szinte kíváncsi vagyok a halálára, hogy végül lássam szenvedéseinek.

«Ne mondja ezt, kis anyám, mert ép a szenvedés az, ami nekem tetszik ebben az életben !»

*

Hol van hát most az isteni Tolvaj? Nem beszélnek többé róla . . .

Kezét szívére téve :

«Itt van ! Szívemben van . . .»

*

Azt mondtam, hogy látszólag nagyon szomorú a halál és milyen fájdalom lesz őt halva látni. Meghatottan felelte :

«Szűz Mária is ölében tartotta eltorzítva, véresen halott Jézusát ! Az még rosszabb volt, mint amit

maga fog látni ! Ó, nem tudom, mit is tett ő ! . . . Azt hiszem, magához hoznak majd abban az állapotban, mi lesz magával akkor? . . . *Responde mihi? . . .*»

*

Lelki vezetésre vonatkozóan tanácsot kértek tőle előttem :

«Nagyon kell vigyázni arra, úgy gondolom, nehogy önmagunkat keressük, különben sebzett szívvel joggal elmondhatják : *Az örök megsebeztek, elvevék tőlem palástomat . . . S alig haladtam el mellettük, megtaláltam, kit az én lelkem szeret.*¹ Ha a lélek alázatosan megkérdezi az öröket, hol van szerelmesc, megmondják neki ; de ha meg akarja magát csodáztatni, akkor nyugtalanná válik és elveszti szíve egyszerűségét».

*

Egy újoncnőről, aki el akarta előle rejteti érzelmeit :

«Az erénynek természete, hogy

¹ Cant. 5, 7 ; 3, 4.

ragyog ; amint eltűnik, észreveszem azt».

*

«Az imént kissé előrehajolva láttam az ablakon keresztül, amint a lenyugvó nap utolsó sugarait bocsátja a természetre és bearanyozza a fák koronáit. Ekkor így szóltam magamhoz : Az én lelkem is ragyogónak látszik, mert a szeretet sugarai érik. Ha azonban az isteni nap megszűnnék reámbocsátani tűzét, egyszerre sötét és komor lenne az.»

*

Július 27.

Egy estén, mikor mosás volt, bevallotta nekem :

«Egy óra felé így szóltam magamhoz : A nővérek nagyon elfáradhattak a mosásban ! És kértem a jó Istent, enyhítsen mindnyájukon, hogy munkájukat békében és szeretetben végezhessék el. Örültem, hogy ilyen beteg lévén, én is magukkal szenvedhetek».

*

Emlékeztetett Keresztes szent Jánosnak egyes szavaira :

«Szakítsd el ez édes találkozás vásznát.¹ Ezen szavakat mindig a szeretetből fakadó halálra vonatkoztattam, amellyel meghalni szeretnék. Életem vásznát a szeretet nem fogja elkoptatni, egyszerre szakítja azt széjjel.

«Milyen vágyódva, mily örömmel ismételttem szerzetesi életem kezdetétől fogva Keresztes szent János szavait: *Rendkívül fontos, hogy a lélek sokat gyakorolja magát a szereleiben, hogy gyorsan fölemészlődve keveset időzzék itt lent és hamarosan eljusson Istenének színe látására*».²

«... Az én hivatásomban épúgy, mint d'Arc Johannáében, az emberek irigysége ellenére is teljesülni fog Isten akarata...»

«Csak azért örülök a halálnak, mert

¹ A szeretet eleven lángja, 1. versszak.

² Ugyanott.

ez Isten akaratának kifejezése velem szemben.»

*

«Sohasem kértem a jó Istent, hogy fiatalon haljak meg, így tehát nyugodt vagyok, hogy most csakis saját akaratát teljesíti.»

*

Fulladási rohamában részvétemnek és nyomorúságomnak adtam kifejezést.

«Ó, ne bánkódjék emiatt. Ha fulladok, majd ad a jó Isten hozzá erőt. Szeretem Őt ! Sohasem fog Ő elhagyni engem !»

*

Július 28

Mily boldog lehet a halál a szeretetben ei töltött élet után! — mondta szent Szívről nevezett Mária nővér.

«Igen, de mielőtt e boldogságot élvezhetnők, gyakorolnunk kell a felebaráti szeretet is.»

*

Július 29.

Egyik nővér elmondotta neki, amit az üdülési idő alatt hallott : *Nem tudom, miért*

tartják a kisded Jézusról nevezett Teréz nővért szentnek? Igaz, hogy erényes volt, de erényét nem a megaláztatások és szenvedések árán szerezte. — Erre vonatkozóan így szolt hozzám :

«Én, aki annyit szenvedtem kis gyermekkorom óta ! Ó, mily jólesik halálom óráján látni az emberek véleményét !»

*

Örömet akartak neki szerezni és egy szórakoztató tárgyat hoztak, de ép az ellenkezőjét érték el. Félve, hogy a nővért megbántotta, könnyes szemmel kért tőle bocsánatot :

«Ó, kérem, bocsásson meg, a természetemnek engedtem, imádkozók értem» . . .

Valamivel később :

«Mily boldog vagyok, hogy tökéletlennek látom magamat és halálom óráján annyira rászorulok a jó Isten irgalmasságára !»

*

Mondtuk, hogy félünk, nem hal-e meg az éjtszaka. Így szolt :

Egy szent végső szavai.

6

«Higgyék el, nem halok meg az éjjel ; kívántam, hogy ne haljak meg éjjel és kértem a szent Szület».

*

Este így szólt :

«Végre meghalok ! Három nap óta valóban sokat szenvedek ; ma este úgy érzem, mintha a tisztítótűzben lennék».

«Nagyon gyakran, amikor csak tehetem, megújítom az irgalmas szeretetnek tett felajánlásomat.»

*

Elmult megpróbáltatásokról beszélve :

«Ami egy időben megalázott bennünket, később dicsőségünké válik, már ez életben is».

*

«Észrevettem mindig, hogy nincsen tehetségem az élvezetre, de nagyon is sok a szenvedésre».

*

Július 30.

«Mindig terhemre volt a testem, nem éreztem magamat jól benne . . . És már mint egész kicsi gyermek szégyenkeztem miatta».

*

«Egyetlen szalmaszálat sem vettem volna fel azért, hogy elkerüljem a tisztítótűzet. Mindent, amit tettem, azért tettem, hogy örömet szerezzek a jó Istennek és lelkeket mentsek meg Neki».

*

A legyek nagyon zavarták, de nem akarta őket megölni:

«Ezek egyetlen ellenségeim, és mint-hogy a jó Isten megparancsolta, hogy bocsássunk meg ellenségeinknek, örülök, hogy alkalmam van erre. Ezért kegyelmezek meg mindig nekik».

*

Nagyon nehéz lehet ennyit szenvedni, nemde?

«Nem, még tudom a jó Isteneki mondani, hogy szeretem, ez elég».

*

Rámutatva egy üvegre, mely nagyon rosszízű orvosságot tartalmazott, jóllehet valami jó szörpnek látszott, így szólt :

«Látja ezt a kis üveget, azt hinné az ember, hogy valami kitűnő szörp van benne, pedig a valóságban nincs ennél keserűbb orvosságom. Ime ez hű képe életemnek, mások előtt mosolygó színekbe öltözött ; azt hitték, kitűnő szörpöt iszom, pedig csak keserűség volt benne. Azt mondom, keserűség, de még sem volt az én életem keserű, mert örömet és édességet tudtam meríteni minden keserűségből».

*

«Készítsen elő a szent kenet felvételére ! . . . Kérje a jó Istent, hogy oly jól vegyem fel, amilyen jól csak lehet.»

Igazgató atyánk¹ azt mondotta : «Olyan lesz, mint egy kis gyermek, aki most vette fel a keresztséget». Azután csak a szeretetről beszélt. Ó, mennyire meghatott engem !»

*

¹ Maupas kanonok úr a lisieuxi szent Jakab-templom plébánosa.

Délután felvette a szentkenetet és magához vette a szent útravalót. A szertartás után tisztelettel mutatott kezeire. Alig fejezte be hálaadását, már több nővér kereste fel, hogy vele beszéljen. Később így szólt hozzám :

Mennyire megzavartak hálaadásom közben ! De arra gondoltam, hogy mikor az Úr Jézus visszavonult, a nép követte Őt és Ő nem küldte el őket. Utánozni akartam Őt, azért fogadtam kedvesen a nővéreket».

*

Halála már egész közelinek látszott, azért előre lehozták szalmazsákját.¹ Mikor az ajtót kinyitották, meglátta azt a mellette levő betegszobában és vidáman felkiáltott :

«Ah ! Itt van a szalmazsákunk ! Egészen készen áll *holttestem* fogadására !»

*

«Anyám, ha halálom után ki akarják fejezni hálámat de Cornière dok-

¹ Mielőtt a koporsóba fektetnék az elhunyt nővéreket, szalmazsákukra fektetik őket a betegszobában.

tor úrnak, aki kezelt, fessenek neki egy képet e szavakkal : *Amit egynek e legkisebb atyámfiái közül cselekedtetek, nekem cselekedtétek*».¹

*

Július 31.

«Boldogságot és örömet találtam a földön, de egyedül a szenvedésben, mert sokat szenvedtem itt lent. Meg kell ezt majd mondani a lelkeknek...»

«Első áldozásom óta, mióta arra kértem Jézust, hogy változtasson számomra keserűvé minden földi vigasztalást, állandóan vágyódom a szenvedés után. Arra azonban nem gondoltam, hogy örömet leljem benne. Ebben a kegyelemben csak később részesültem. Addig csak olyan volt ez, mint hamu alatt a szikra vagy mint a fák virágai, melyeknek idővel gyümölcsé kell lenniök. De mikor láttam, hogy a virágok állandóan lehullanak, vagyis hogy a szenvedésben átadom magamat könnyeimnek, csodálkozva

¹ Matth. 25, 40.

és szomorúan így szóltam magamhoz :
Tehát mindenkorra csak vágy marad
mindez !»

*

*Ha még sokáig él, senki sem fogja meg-
érteni betegségét* — mondtam neki :
Vidáman felelte :

«És mit tesz ez ! Mindenki megvet-
het engem, hisz ez az, ami után min-
dig vágyódtam ! Legalább életem vé-
gén elérem ezt !»

*

Nővéreim és én, mindhárman nála vol-
tunk, mikor fáradtságtól és szomorúságtól
kezdtünk elszunnyadni.

Ekkor ránknézett, ujjával mindegyi-
künkre rámutatott és kedves mosollyal
így szólt :

«Péter, Jakab és János ! . . .»

Megértettük az apostolokra tett célzást
a Getsemáni-kertben, de egyúttal szán-
dékát is, hogy bennünket ezen kedves
ötletével szórakoztasson.

AUGUSZTUS.

Augusztus 1.

Emlékeztetett a nagy kegyelemre, melyben egykor (1887 júliusában) részesült a megfeszített Úr Jézus képe előtt. Erről a képről Önéletrajzában is szól. Megismételte előttem azt, amit akkor önmagának mondott :

«Ó, nem akarom, hogy ez a drága vér elvesszen ! Egész életemet azzal akarom tölteni, hogy csöppeit felszedjem a lelkek számára».

*

Önéletrajzának kéziratára vonatkozólag megjegyezte :

«Anyám, halálom után ne szóljon senkinek se kéziratomról, mielőtt azt tisztelendő anyánnkal egyetértve ki nem adta. Ha másképp cselekszik, a gonosz lélek nem egy cselt fog szőni, hogy a jó Isten művét megakadályozza és megrontsa . . . *egy nagyon fontos művét !*»

Pár napra rá kértem, olvassa el újból kéziratának egy részét, mert úgy tűnt fel előttem, hogy nem teljes. Ekkor könnytelt szemekkel találtam és mikor okát kérdeztem, anyagi egyszerűséggel azt válaszolta :

«Amit füzetemben olvasok, oly egészen az én lelkem ! . . . Anyám, ezek a lapok sok jót fognak tenni. Jobban fogják megismerni a jó Isten jóságát».

Mintegy Isten szellemétől megihletve hozzáfűzte :

«Ó, tudom, *mindenki szeretni fog*»...

*

Egy nagy önmegtagadásban élő papról beszéltek neki, aki még elviselhetetlen viszketésénél sem engedett meg magának semmiféle megkönnyebbülést :

«. . . Mily jól tette az Úr Jézus, hogy azt mondta : *Atyám házában sok lakóhely vagyon*».¹

«Magam sem lettem volna képes így visszatartani magamat . . . Jobban szeretem az önmegtagadást olymódon gyakorolni, hogy ne akadályozza a lélek szabadságát.»

¹ Joan. 14, 2.

*

Nem mondhatják rólam, mint szent Teréz anyánkról: *Belehal abba, hogy nem hal meg.* Természetem, igen, az kívánja a mennyországot! de a kegyelem lelkemben nagyon úrrá lett a természet fölött és most csak azt isméltelhetem a jó Istennek:

*Távol Tőled soká élni
Óhajom, ha akarod ;
Mennyországba Hozzád térni
Vágyam, ha ez óhajod.
Szeretet, az égnek lángja,
Felemészti lelkemet,
Élni, halni? egy se bántja
Szívem, csak a szeretet.»*

«Minden elmúlik ebben a halandó életben, még a *kis Teréz* is . . . de ő vissza fog jönni ! . . .»

«Élénk örömet érzek, nemcsak afölött, hogy tökéletlennek tartanak, hanem főleg afölött, hogy olyannak érzem magamat. Ez az öröm édesebb

nekem minden hizelgő elismerésnél,
ami csak untat.»

Augusztus 3.

*Mit tett, hogy eljusson ahhoz a változatlan
lelki békéhez, mely most osztályrésze?*

«Elfeledtem önmagam és töreked-
tem semmiben sem önmagamot ke-
resni.»

Beszéltem vele az önmegtagadásról ve-
zeklő eszközök használatának alakjában.

«... Nagy mérséklettel kell alkal-
mazni ezeket a dolgokat, mert könny-
nyen több vegyül bele a természetből,
mint az erényből...»

Más alkalommal erre a pontra nézve azt
mondta nekem :

«Boldog Suso Henrik életében ha-
tással volt rám az a rész, mely a testi
vezeklésről szól. Rettenetes önsanyar-
gatásokat végzett s ezek tönkre-
tették egészségét. Ekkor angyal je-
lent meg neki és azt mondta, hogy
hagyjon abba vele és hozzáfűzte :
«Eddig csak mint közkatona harcol-
tál, most lovaggá ütlek téged». És

megértette a szenttel, hogy a lelki harc fölötté áll a test sanyargatásának.

«Nos hát, kis anyácskám, a jó Isten nem akart engem közkatonának, mindjárt lovaggá ütött és harcra szálltam önmagam ellen lelki téren az önmegtagadás és a rejtett kis áldozatok fegyverével; ebben az észrevétlen küzdelemben, mely a természetnek semmiféle támaszt sem nyújt, megtaláltam a békét és az alázatosságot.»

*

«Kis testvérkéim, imádkozzatok a szegény betegekért haláluk óráján. Ha tudnátok, mi megy végbe ilyenkor lelkükben! Mily kevés kell ahhoz, hogy elveszítsék türelmüket! Valamennyi iránt kivétel nélkül szeretetteljesnek és elnézőnek kell lenni.»

*

Hozzánk, három nővéréhez :

«Nagy gondotok legyen a szabályok hű betartására. Beszélgetés után

a fogadóban ne cseréljétek ki egymás közt huzamosan gondolataitokat, mert akkor úgy tennétek, mint a családban, ahol az ember nem tagad meg magától semmit».

*

Mondtam neki, hogy sok küzdelmébe kerülhetett elérni a tökéletességnek azt a fokát, melyen most látjuk. Erre leírhatatlan hangsúlyozással azt válaszolta:

«Ó, nem ez az!» . . .

És kissé utána:

«Az életszentség nem áll ebben vagy abban a gyakorlatban, hanem oly *szívbeli felkészültségben*, mely által igazán alázatosak és kicsinyek vagyunk Isten karjai közt saját gyengeségünk tudatában, majdnem a vakmerőségig bízva az ő atyai jóságában».

*

«Ó, mennyire sebes a vállam; ha tudnák!»

— *Vallát teszünk rá.*

«Nem, nem kell engem megfosztani kis keresztemtől».

Augusztus 4.

Egy kis megjegyzésre, melyet előtte tet-
tek :

«Nem, én nem tartom magamat
nagy szentnek ! . . . de azt hiszem,
hogy a jó Istennek tetszett oly ado-
mányokat belém fektetni, melyek
nekem és másoknak használnak».

Kis kalászcsoportot hoztak neki ; a leg-
szebbek egyikét kihúzta belőle és azt
mondta :

«Anyám, ez a kalász az én lelkem
képe ; a jó Isten elhalmozott ke-
gyelmekkel magam és sok másnak
javára . . . Ó, meg akarok hajolni
mindig az égi adományok sokasága
alatt» . . .

Azután abban a félelemben, hogy talán
öntelt gondolatnak adott helyt, hozzá-
fűzte :

«Ó, mennyire szeretném, ha meg-
aláznának és rosszul bánnának ve-
lem, hogy lássam, vajjon szívből
alázatos vagyok-e igazán ! Egyéb-
ként, ha máskor megaláztak, nagyon

boldognak éreztem magamat . . . Igen, úgy vélem, alázatos vagyok . . . A jó Isten megmutatja nekem az igazságot ; oly jól látom, hogy minden tőle van !» . . .

*

Sokat szenvedett :

«Ó, mennyire érzem, hogy kislelkű lennék, ha nem volna meg bennem a hit vagy jobban mondva, ha a jó Istent nem szeretném !»

*

«Imádság közben pár pillanatra elaludtam. Azt álmodtam, hogy egy háborúban nem volt elég katona. Őn azt mondta : A kisdéd Jézusról nevezett Teréz nővért kell küldeni. Én azt válaszoltam, hogy sokkal jobban szerettem volna, ha valami szent háborúba küldtek volna. Végre mégis elindultam.»

Ó, anyám — fűzte hozzá lelkesedve — mily boldog lettem volna, ha például a kereszteshadjáratok idején vagy később az eretnekek ellen küzdhettem

volna. Higyje el, nem féltem volna a tüztől!

Lehetséges, hogy ágyban kell meghalnom!

Hogyan rendezi most be lelki életét?

«Lelki életemet, mint beteg? Hát ez nem jelent mást, mint szenvedni és ez az egész!... Nem vagyok képes magamat megkötni és azt mondani: Istenem, ezt most az Egyházért, Istenem, ezt most a hazáért ajánlom fel stb.... A jó Isten jól tudja, hova fordítsa érdemeimet: mindent odaadtam, hogy örömet szerezzek neki. Aztán ki is fárasztana, ha minden pillanatban azt mondanám neki: Juttasd ezt Péternek, juttasd ezt Pálnak! Csak akkor teszem ezt meg hamarosan, ha valamelyik nővér megkér és utána már nem is gondolok rá. Ha misszionárius testvéreimért imádkozom, nem ajánlom fel értük szenvedéseimet, egyszerűen csak azt mondom: Iste-

nem, add meg nekik mindazt, amit magamnak is kívánok . . .»

Augusztus 5.

Valaki sajnálkozását fejezte ki, hogy a karmelitaapácáknak a nagy hőségben oly nehéz öltözetben kell járniok :

«Ó, a jó Isten a mennyországban meg fogja azt fizetni nekünk, hogy iránta való szeretetből nehéz öltözetet viseltünk a földön».

*

Egy nővér azt mondta, hogy halálakor eljönnek majd az angyalok és kísérni fogják az Úr Jézust ; majd látni fogja őket ragyogó szépségben és világosságban :

«Mindezek a képek mit sem használnak nekem, csak az igazság táplálja lelkemet. Ezért sohasem kívántam látomásokat. Itt a földön nem lehet a mennyországot, az angyalokat a maguk mivoltában látni, azért inkább várok, míg meghaltam».

*

«Jóbbal ismétlem : *Reggel remélem, hogy nem élem meg az estét, és este*

remélem, hogy nem látom viszont a hajnalt.»¹

*

Ágya mellé helyeztük a szent Ábrázatnak képét, melyet nagyon szeretett, hogy másnap, augusztus 6-án, a Színváltás ünnepét megüljük.² Azt mondta nekem:

«Mily jól tette az Úr Jézus, hogy szemeit lesütötte, mikor nekünk arc-képét adta! Mert a szem a lélek tükre, és ha betekinthettünk volna lelkébe, meghaltunk volna az örömtől.

Ó, mennyi jót tett velem életemben ez a szent Ábrázat! Mikor megírtam *Szeretetből élni* című énekemet, segített, hogy nagy könnyedséggel tudjam megírni. A háromnegyedórai esti hallgatás ideje alatt emlékezetből leírtam a 15 versszakot, melyet napközben költöttem. Mikor ezen a napon a lelkiismeretvizsgálás után az étterembe mentünk, ép ezt a versszakot költöttem:

¹ Job. 7, 4.

² A szent különösen ezen az ünnepen tisztelte az Úr Jézus szent Ábrázatát.

*Szeretelből élni annyi, mint letörteni
szent arcod,
Esdni bocsánatot bűnösök vélkeért . . .*

Mellette elhaladva nagy szeretettel megismételtem előtte¹. . . Szeretettől könnyeztem, mikor rátekintettem . . .

*

«Áhítatom a szent Ábrázathoz vagy jobban mondva egész jámborságom Izaiásnak ezen szavaira épült : *Nincs neki színe, sem ékessége; néztük őt és nem volt tekintete, hogy kívántuk volna őt, a megútáltat és legutolsót az emberek között, a fájdalmak férfiát, a nyomorúsághoz szokottat; ki elrejtette orcáját mint megútált, azért nem is becsültük őt . . .*² Magam is ékesség és szépség nélkül kívántam lenni, hogy a sajtót egyedül tapossam³ minden teremtmény előtt ismeretlenül.»

¹ A kórusból menet az étterembe a szent Ábrázatnak e képe mellett kellett elhaladni.

² Is. 53, 2. 3.

³ Is. 63, 3.

Augusztus 6.

Azt remélte, hogy ennek a napnak hajnalán fog meghalni és nem szűnt meg egész éjjel a szent Ábrázatra tekinteni. Reggel azt mondta nekem :

«Egész éjjel vártam az Úr Jézust. Sok kísértést vertem vissza Ó, sokszor indítottam fel magamban a hitet . . . Én is azt mondhatom : *Jobbra tekintek és nézek és nincs, ki megismerjen engem . . .*¹ ki megismerje halálom óráját» . . .

Utána a Bold. Szűz szobrára tekintett és halkán énekelte :

Mikor jó már, jó anyám,
Mikor jó már a szép nap,
Hogy a földet itt hagynám
S feléd szálljak, égi Nap?

*

A halotti zsolozsmára vonatkozólag, melynek végzésétől betegsége miatt végre is felmentették, azt mondta :

«Semmire sem tudok támaszkodni, semmiféle jócselekedetemre sem, hogy

¹ Ps. 141, 5.

bizalmamat abba helyezzem. Így azt sem tudom mondani: Nem maradtam adós egy halotti zsolozsmával sem... De szegénységemnek ez a tudata valódi megvilágosodás volt számomra. Arra gondoltam, hogy egész életemben egyszer sem voltam képes egyetlen egy adósságomat sem leróni a jó Istennel szemben és hogy ez számomra, ha akarom, valóságos forrása a gazdagságnak és erőnek. Erre így imádkoztam: Ó, Istenem, fizess ki te magad adósságomat, mellyel a szenvedő lelkeknek tartozom, de tedd ezt Istenhez méltóan, hogy végtelenül többet érjen, mintha önmagam tettem volna cleget kötelességeimnek. És nagy lelki vigasztalás közt emlékeztem meg keresztes szent János énekének szavairól: Fizess ki minden adósságot!¹ Ezt mindig a szeretetre vonatkoztattam. Érzem, ezt a kegyelmet nem lehet szavakkal kifejezni... oly mély-

¹ *A szeretet eleven lángja*, 2. versszak.

séges békét érez az ember, ha teljesen szegénynek tudja magát és csak a jó Istenre számíthat».

*

Arról beszéltünk, hogy rendesen milyen kevés ügyet vetnek a rejtett erényre. Hozzátette :

«... Ez meglepett, főleg mikor Keresztes szent János életét olvastam. Hisz azt mondták róla : Keresztről nevezett János testvér még közepes szerzetesnek sem mondható !»...

*

Betegsége egészen különös lefolyást vett. *Mi által fog tehát meghalni?* — kérdezték tőle.

«— Halállal halok meg ! Hisz a jó Isten megmondotta Ádámnak, hogy mi által fog meghalni. Így szólt hozzá : Halállal halsz meg.¹ Egyszerűen így !»

A szent zsolozsmára vonatkozóan :

«Milyen büszke voltam, mikor a

¹ Gen. 2, 17.

zsolozsmánál¹ hetes voltam és fennhangon elmondhattam az imádságokat a kórus közepén! Arra gondoltam, hogy a pap ugyanezen imádságokat mondja a szentmisében és hozzá hasonlóan nekem is jogom van hangosan beszélni az Oltáriszentség előtt, áldást és feloldozást adni, az Evangéliumot elolvasni, mikor első énekes voltam.

«Elmondhatom, hogy a zsolozsma boldogságom és vértanúságom volt egyúttal, mert oly nagyon vágyódtam arra, hogy azt hiba nélkül elmondjam! Nem ítélem el a nővéreket, akik megfélekeznek arról, hogy valamely verset megkezdjenek vagy valamiben tévednek. Néha előre jól megnéztem és megjelöltem egyes dolgokat és mégis, mikor el kellett volna mondani, valamely teljesen véletlen elszórakozás miatt elmulasztottam azt és a számat nem nyitottam ki.

¹ Így nevezik a kármelben azt a nővért, akit hetenkint megbíznak a zsolozsma elmondásával.

«De nem hiszem, hogy valaki nálamnál jobban kívánja, hogy a zsolozsmát tökéletesen mondja el és azon résztvehessen».

*

Egy alkalommal, mikor a perjel nő anyja magyarázatot kért tőle az első betegápolónő (egy idős szerzetesnő) valamely feledékenységre vonatkozólag, amelynek egészségére súlyos következményei lehetnek volna, így szólt hozzám :

«El kellett mondanom a mi anyáknak az egész igazságot, de miközben beszéltem, eszembe jutott egy szeretetreméltóbb kifejezés, mint az, melyet előbb használtam és amely szintén nem volt rossz. Követtem sugallatomat és a jó Isten nagy belső békével jutalmazott meg.

*

Megkérdezték tőle, mit ért az alatt, hogy gyermekek maradjunk a jó Istennel szemben. Így felelt :

«Ez annyit jelent, hogy beismerjük semmiségünket, mindent a jó Istentől várjunk, mint a kis gyermek, aki mindent atyjától vár ; hogy semmi

miatt ne nyugtalankodjunk és vagyont ne gyűjtsünk. Még a szegények is megadják gyermeküknek azt, amire szüksége van, de amint felnőtt, atyja többé nem gondoskodik róla és így szól hozzá: Dolgozzál most, már el tudod tartani magadat. Azért nem akartam megnőni, hogy ne halljam ezt, hisz éreztem, hogy képtelen vagyok életemet, a mennyei örök életet magamnak biztosítani! Azért mindig kicsi maradtam, egyetlen foglalkozásom volt, hogy virágokat szedtem, a szeretet és áldozat virágait, hogy azokat a jó Istennek felajánlva Neki örömet szerezsek.

«... Kicsinynek lenni még azt jelenti, hogy az erényeket, melyeket gyakorlunk, ne tulajdonítsuk magunknak, mintha valamire képesek lennénk, hanem, hogy beismerjük, hogy a jó Isten az, aki az erénynek ezt a kincsét kis gyermeke kezébe teszi, hogy azt használja, mikor szüksége van rá; de ez mindig csak a jó Isten kincse marad. Végül azt jelenti,

hogy hibáink miatt soha el ne csüggedjünk, mert a gyermekek gyakran elesnek, de túlságosan kicsinyek ahhoz, hogy nagyon megüssék magukat».

*

Augusztus 7.

«Ó! milyen kevésbé szeretik a jó Istent a földön még azok is, akik Neki szentelték magukat! . . . Valóban nem nagyon szeretik a jó Istent! . . .»

*

«Anyám, érzem, hogyha hűtlen lennék, ha a legkisebb hűtlenséget elkövetném, rettenetes nyugtalansággal fizetnék érte és többé nem tudnám nyugodtan elfogadni a halált. Azért szüntelenül mondom a jó Istennek: Ó Istenem, könyörgöm, ments meg attól a szerencsétlenségtől, hogy hűtlen legyek Hozzád!»

— *Milyen hűtlenségről beszél?*

«Valamely kevély gondolatról, melyben szándékosan időztem volna, például, hogy birtokában vagyok ennek és ennek az erénynek, hogy biztos

vagyok benne, hogy gyakorolni tudom azt. Ez annyit jelentene, hogy a magam erejére támaszkodom — és ha valaki idáig jutott, akkor abban a veszélyben forog, hogy a mélységbe zuhan. Ha így szólnék : Ó, Istenem, Te tudod, hogy túlságosan szeretlek ahhoz, semhogy egyetlen hitellenes kísértéssel szándékosan szóbaálljak ; akkor kísértéseim oly hevesekké válnának, hogy biztosan elesnék.

«De ha alázatos vagyok, akkor a halálomig jogomban áll apró ostobaságokat elkövetni anélkül, hogy ezekkel a jó Istent megbántanám.

«Nézze a kis gyermekeket, folytonosan törnek, szakítanak, esnek, jól-lehet, nagyon szeretik szüleiket. Ó, ha így gyermekmódra elesem, akkor át-és átérzem semmiségemet és gyengeségemet és így szólok magamhoz : Mivé lennék, mit tennék, ha a magam erejére támaszkodnék !

«Nagyon értem, hogy szent Péter elesett. Ez a szegény szent Péter ! saját magában bízott, ahelyett, hogy

a jó Istenre támaszkodott volna. Biztos vagyok benne, ha alázatosan így szólt volna az Úr Jézushoz: «Kérlek, add meg nekem a bátorságot, hogy halálomig kövesselek Téged», nyomban megkapta volna ezt a bátorságot. Abban is biztos vagyok, hogy a mi Urunk tanításával és látható jelenléte által semmire sem tanította meg apostolait, amire kegyelmének sugallatai által minket is meg ne tanítana. Mondhatta volna szent Péternek: Kérj tőlem erőt, hogy megtehesd, amit akarsz. De mivel őt arra választotta ki, hogy az egész Egyházat kormányozza, amelyben annyi bűnös él, azt akarta, hogy önmagán tapasztalja meg, mit tehet az ember Isten segítsége nélkül.

«Ezért mondotta neki bukása előtt Jézus: egykoron megtérvén, erősítsd meg testvéreidet,¹ vagyis mondd el nekik bűnöd történetét, bizonyítsd be nekik saját tapasztalatoddal az emberi erők gyengeségét.»

¹ Luc. 22, 32.

Augusztus 8.

Azt mondtam neki, hogy majd később érvényre fogják juttatni erényeit. Ezt felelte :

«Egyedül a jó Istent kell érvényre juttatni, mert az én kis semmiségemben nincs semmi sem, amit érvényre lehetne juttatni».

*

«Ha az Úr Jézus és a szent Szűz nem mentek volna vendégségbe, sohasem érteném meg azt a szokást, hogy az emberek meghívják barátaikat étkezésre. Nekem úgy tűnt fel, hogy táplálkozásakor el kellene rejtőzni, vagy legalább is családi körben maradni. Vendégeket hívni, igen, lehet, de csak azért, hogy egymással beszélgessenek, elmondják utazásaikat, emlékeiket, egyszóval szellemi örömkért.

«Nagyon sajnáltam azokat a személyeket, akik a nagy ebédek alkalmával felszolgáltak. Láttam, hogyha véletlenül valami ügyetlenséget követtek el, az úrnő szigorúan rájuk

nézett, amikor ezek a szegények
 ügyis pirultak a szégyentől. És így
 szóltam magamhoz : Ó, ez a külön-
 bség, mely a földön a szolgákat uraik-
 tól elválasztja, milyen bizonyítéka ez
 annak, hogy van egy mennyország,
 ahol mindenkit belső érdemei szerint
 helyeznek el, ahol mindnyájan részt-
 veszünk majd a családatya lakomá-
 ján. De ki lesz akkor a mi szolgánk !
 minthogy Jézus azt mondotta, hogy
 oda áll szolgálni nekünk.¹ Ez lesz a
 szegények és a kicsinyek órája, mely-
 ben bőséges jutalmat nyernek meg-
 aláztatásaikért.»

*

Az eget nézte és a szent Szívről nevezett
 Mária nővér így szólt hozzá : *Milyen szere-
 tettel tekint az égre !* Később bevallotta
 nekem :

«Mikor ezt hallottam, így szóltam
 magamhoz : Ó, azt gondolja, hogy a
 mennyboltra nézve a mennyországra
 gondolok ! pedig nem, egyszerűen eb-
 ben a látható égben gyönyörködöm,

¹ Luc. 12, 37.

míg a másik mindjobban bezárul előttem! Fájt ez nekem, de csakhamar megvigasztalódva azt gondoltam: Igen, valóban szeretetből nézek az égre. Minthogy lelkemet teljesen átadtam a szeretetnek, minden cselekedetem, még a legközömbösebb is, magán viseli ezt az isteni bélyeget. Mintegy belső hang sugallatára nyomban megvigasztalódtam».

*

«Elmult életemre gondoltam ma, hogy milyen bátor voltam egyszer karácsonykor... és a Judithoz intézett dicséret jutott eszembe: *Férfiassan cselekedtél és szíved megerősödött.*¹ Sokan mondják: Nincs erőm ehhez az áldozathoz. Vegyenek hát erőt magukon! A jó Isten sohasem tagadja meg a cselekvéshez szükséges bátorság első kegyelmét, ezután a szív megerősödik és győzelemről-győzelemre halad».

*

¹ Jud. 15, 11.

Augusztus 9.

Igy szóltam hozzá: *Le van verve a mi harcosunk!*

«Én nem olyan harcos vagyok, aki földi fegyverekkel harcolt, hanem a *Lélek kardjával vagyis az Isten igéjével.*¹ Azért a betegség nem is tudott leverni engem, még tegnap este is használtam kardomat egy újonccal szemben... Mondottam, hogy fegyverrel kezemben halok meg».

*

— *Maga egy szent!* — mondották neki.

«Nem, én nem vagyok szent, sohasem cselekedtem a szentek cselekedeteit. Egészen kicsi lélek vagyok, akit a jó Isten elhalmozott kegyelmeivel. Igaz, amit mondok; majd meglátják a mennyországban».

*

Augusztus 10.

Reá vonatkoztatva idézték Keresztes szent Jánosnak e szavait: *Azok a lelkek, akik elérték a tökéletes szeretetet, veszély nél-*

¹ Ephes. 6, 17. (A Kármel szabályai-ban idézve.)

kül szemlélhetik saját természetfeletti szépségüket. Így folytatta :

«Miféle szépséget? Egyáltalában nem látom szépségemet. Csak a kegyelmeket látom, melyeket a jó Istentől kaptam».

*

D'Arc Johanna fényképét a fogságban szemlélve így szólt :

«A szentek bátorítanak engem is fogságomban. Így szólnak hozzám : Míg láncra vagy verve, addig nem teljesítheted hivatásodat ; de később, halálod után elérkezik hódításaidnak ideje».

*

«Antiochiai szent Ignác szavaira gondolok ; kell, hogy a szenvedés engem is Isten búzájává őrljön.»

*

Igy szóltam hozzá : *Imádkoztam, hogy ne szenvedjen annyit és mégis annyira szenved !* Ezt felelte :

«Kértem a jó Istent, hogy ne hallgassa meg azokat az imákat, melyek

megakadályoznák velem való szándékait» . . .

*

A mennyországról beszéltem neki, az Úr Jézusról és a szent Szűzről, akik testükkel és lelkükkel jelen vannak itt. Mélységesen felsóhajtott :

«Ah !» . . .

Ezzel a felkiáltással eléggé kifejezi, megnyit szenved bensőleg !

«Igen ! . . . Ennyire szeretni a jó Istent és a szent Szűzet és ilyen gondolatokkal küzdeni ! . . . De nem állok szóba velük . . .»

(Nagy belső megpróbáltatására célzott.)

*

«Gyakran imádkozom a szentekhez anélkül, hogy meghallgatnának ; de minél kevésbé hallgatnak meg, annál jobban szeretem őket.»

— *Miért?*

«Mert jobban vágyom arra, hogy ne lássam itt a jó Istent és a szenteket és a hit sötétségében maradjak, mint

mások vágnak arra, hogy mindent lássanak és értsenek.»

*

Augusztus 11.

«Soh'sem kérnék a jó Istentől nagyobb szenvedéseket, mert akkor azok a saját szenvedéseim lennének és magamnak kellene őket elviselnem, pedig sohasem tudtam semmit sem magam megtenni.»

*

Augusztus 12.

«A kalászról tett multkori megjegyzésem óta nagyon rossz véleményem van magam felől. De milyen nagy az az új kegyelem, melyben ma reggel részesültem, mikor a pap áldoztatásom előtt elkezdte a *Confiteor*-t! Itt láttam az Úr Jézust készen arra, hogy magát nekem adja és ez a bűnvallomás nagyon is szükséges megaláztatásnak tűnt fel előttem: *Gyónom a mindenható Istennek, a boldogságos szűz Máriának . . . minden szenteknek . . . hogy fölötte vétkeztem.* Ó, igen, mondtam magamban, jól teszik, hogy

nevemben most bocsánatot kérnek a jó Istentől és minden szentektől. Nagy bűnösnek éreztem magamat, mint a vámos. A jó Isten oly irgalmasnak tűnt fel előttem! Oly meghatónak találtam, hogy az egész mennyei udvarhoz fordulunk, hogy közbenjárása által megnyerjem bűneim bocsánatát... Ó, nehezemre esett könnyeimet visszafojtani!... és mikor a szent Ostya ajkamon pihent, nagyon meg voltam hatva... Milyen különös, hogy ezt éreztem a *Confiteor*-nál! Azt hiszem, jelenlegi lelki állapotomból következik ez, mert nagyon nyomorultnak érzem magamat! De bizalmam nem csökkent, ellenkezőleg. És a nyomorult kifejezés nem is felel meg, mert gazdag vagyok minden isteni kegyelemben, de ép ezért alázom meg magamat jobban... Ha mindarra a kegyelemre gondolok, melyeket a jó Isten nekem adott, akkor erőt kell venni magamon, hogy a hála könnyeit ne ontsam folytonosan. Azt gondolom, hogy azok ma

reggel a tökéletes bánat könnyei voltak. Ó, mennyire képtelenek vagyunk arra, hogy magunkban ilyen érzéseket keltsünk! A Szentlélek adja ezeket, Ő, aki *ott fú, ahol akar.*¹

Augusztus 13.

Azokról a belső megvilágításokról beszéltem neki, melyeket olykor tapasztalunk a mennyországra vonatkozólag. Azt válaszolta nekem :

«Ami engem illet, én csak saját kis semmiségem meglátására nyerek világosságot, de ez több haszonnal jár rám nézve, mintha a hit dolgaira vonatkozólag nyernék felvilágosításokat».

Augusztus 14.

Szenvedéssel teli nap testre és lélekre nézve. Este azt mondtam neki : *Ma sok szenvedni valója volt !*

«Igen, de hisz szeretem ! Mindent szeretek, amit a jó Isten nekem ad.»

Augusztus 15.

Felhoztam neki Keresztes szent János szavait a lelkekről, melyek az isteni szere-

¹ Joan. 3, 8.

tet tökéletességére feljutottak : *Csodálatos elragadtatásban halnak meg és gyönyörűséges találkozásban, melyet a szeretet készít el nekik . . .* Felsóhajtott és azt mondta :

«Rólam azt kell majd mondani, hogy az öröm és az elragadtatás csak *a lélek mélyén* volt . . . Nem bátorítaná annyira a lelkeket, ha azt hinnék, hogy nem szenvedtem sokat».

*

Iszonyúan szenvedett lélekzési nehézségek következtében :

«Nem tudom, mi lesz velem !»

— Ez nyugtalanítja?

«Ó, nem ! . . .»

*

«Tegnap este kértem a szent Szűzet, hogy ne köhögjek többé, mert Genovéva nővér nem tud aludni,¹ de hozzátettem : Ha nem teljesíted kérésemet, még jobban foglak szeretni.»

*

¹ A szent Ábrázatról nevezett Genovéva nővér akkor második betegápoló volt és egy cellában a betegterem közelében halt.

«A jó Isten szenvedéseim arányában bátorságot önt belém. Érzem, hogy a jelen pillanatban nem tudnék többet elviselni, de nem félek, mert, ha szenvedéseim nagyobbak lesznek, ugyanakkor bátorságomat is növelni fogja.»

Augusztus 16.

Már nem volt képes szólni, oly gyenge volt és annyira fuldoklott:

«Már . . . Önnel . . . se beszélhessek többé! . . . Ó, ha tudnák! . . . Ha a jó Istent nem szeretném!»

Augusztus 17.

«Érzem, hogy a jó Isten akarja, hogy szenvedjek. Az orvosságok, melyeknek használniuk kellene és melyek könnyebbülést hoznak másoknak, ártanak nekem.»

*

Imádkozni fogok, hogy a szent Szűz csökkentsé lélekzési nehézségeit:

«Nem, hagyjuk őket ott fenn szabadon cselekedni!»

Augusztus 18.

«Sokat szenvedek, de vajjon jól szenvedek-e! Ez a fontos!»

*

Az üdülés idején azt mondta nekem:

«Anyám, kérem, olvassa fel a levelet, melyet számomra kapott. Megfosztottam magamat ettől az örömtől ma délután és azért nem kértem, hogy a holnapi szentáldozásomra elkészüljek».

Mikor látta, hogy ceruzát veszek, hogy ezt feljegyezzem:

«Talán elvész az érdemem, mert megmondtam önnek és ön feljegyzi!»

— *Tehát érdemeket akar szerezni?*

«Igen, de nem a magam számára . . . a lelkekért, az egész Egyház szükségleteiért s végre azért, hogy mindenkinek rózsát hintsek, igazaknak és bűnösöknek.»

*

Mondtam neki, hogy nagyon türelmes. Azt válaszolta:

«Én még egy pillanatig sem voltam türelmes! Ez nem az én türelmem! Az ember mindig csalódik!»

*

Mily különösnek tűnnék fel magának, ha meggyógyulna!

«Ellenkezőleg, ha ez volna a jó Isten akarata, boldog lennék, hogy neki ezt az áldozatot hozhatom. De biztosítom, hogy nem csekély áldozat volna. Oly messzire menni és mégis visszatérni!»

Augusztus 19.

Gyengesége következtében majdnem elájult, mikor a szentáldozás előtt a *Miserere*-t, bár halk hangon, énekelni hallotta.¹

«Talán még a gondolataim is megzavarodnak . . . Ó, ha tudnák, mit érzek! Ma éjjel, mikor már nem bírtam tovább, kértem a Bold. Szűzet, vegye

¹ Ez volt életének utolsó szentáldozása. Ezt bizonyítják a Jézusról nevezett tiszt. Ágnes anyja kéziratai. Tévesen jelölték meg «Egy lélek történeté»-nek 12. fejezetében augusztus 16-át, mint a szent utolsó áldozásának napját.

kezei közé fejemet, hogy tovább hordhassam».

*

Odanyujtották neki feszületét. Gyengéd szeretettel megcsókolta. Az Údvözítő feje le volt hajtva. Őt szemlélve mondta:

«Meghalt . . . Jobban szeretem, ha ~~ha~~ halva ábrázolják, mert akkor azt hiszem, hogy már nem szenved többé».

*

Orvosságot és kezelést kért, melyek alkalmazása nagy áldozatába került:

«Azért kérem, hogy hú legyek».

*

Még örködött az újoncnők fölött. Az egyiknek azt mondta:

«Nem szabad így keresztbe a székekre ülni. Így van megírva».

*

«Csak pillanatról-pillanatra szenvedek . . . Hogy bátorságunkat és bizalmunkat elveszítjük, ez onnét van, mert a multa és a jövőre gondolunk.»

Augusztus 20.

Elmondták neki, mily kellemetlenségeket okozott a betegápolóknak az egyik szegény nővér, aki ideggyengességben szenvedett. Élénken válaszolta :

«Mily boldog lettem volna, ha mint betegápoló én gondozhattam volna ezt a nővért ! Hangosabb lett volna a kegyelem, mint a természet szava. Igen, kedvem volt mindezekhez a dolgokhoz . . . Oly szeretettel tettem volna meg mindent ! Ó, én azt hiszem, oly boldoggá tettem volna ezt a nővért különösen Jézusnak szavára gondolva : *Beteg voltam és meglátogattatok engem!*»¹

*

Már nem volt képes tejet magához venni. Ez rendkívüli undort keltett benne. Azt mondtam neki : *Meginná ezt a csészét, hogy életemet megmentse?*

«Ó, igen ! . . . és szeretetből Isten iránt nem tudnám meginni !»

És egy hajtásra megitta az egész csészét.

*

¹ Matth. 25, 36.

«Ha nagyon szenvedek, örülök, hogy énnekem és nem maguknak kell szenvedni».

*

Egy papnak levelével kapcsolatban, aki azt írta, hogy a Bold. Szűz nem ismert testi fájdalmakat :

«Anyám, mikor ma este a Bold. Szűzre néztem, megértettem, hogy ez nem igaz, megértettem, hogy nemcsak lelkében, hanem testében is szenvedett. Sokat szenvedett utazás közben hidegtől, melegtől, fáradságtól... Sokszor böjtölt... Igen, ő tudja, hogy mit jelent szenvedni!

«Mily gyönyörűséges dolog lesz egyszer az égben megtudni mindazt, ami a szent Család rejtekében történt! Mikor a kis Jézus nagyobb lett és látta, hogy édesanyja böjtöl, talán azt mondta neki: Én is szeretnék böjtölni. És a Bold. Szűz azt válaszolta: «Nem, kis Jézusom, te még nagyon kicsi vagy, nincs még erőd hozzá. Vagy talán nem is merte őt megakadályozni benne?»

«És a jó szent József ! Ó, mennyire szeretem. Ő nem bőjtölhetett a munkái miatt... Látom őt, amint gyalul... azután időnkint letörli homlokát... Ó, mennyire sajnálom ! Milyen egyszerűnek látom az ő életüket!»

«A környékbeli asszonyok eljöttek és bizalmasan beszélgettek a szent Szűzzel ; néha megkérték, hogy bízva reájuk kis Jézuskáját, hogy gyermekeikkel eljátszadozzék. És a kis Jézus a szent Szűzre nézett, hogy megtudja, elmenjen-e» . . .

«. . . Ami főképp jólesik nekem, mikor a szent Családra gondolok, az az, hogy életüket egész hétköznapiinak gondolom el. Nem úgy, ahogy mesélik, nem úgy, ahogy elképzelik ! Példának okáért, hogy miután a gyermek Jézus földből madarakat formált, reájuk lehelt és életet adott nekik. Nem, a kis Jézus nem művelt szükségtelen csodákat . . . Ha igen, miért nem vitte őket Isten csodálatos módon Egyiptomba, ami oly természetesnek tünnék fel és ami a jó Isten-

nek oly könnyű lett volna ! Egy szempillantás alatt ott lehettek volna ! . . . De nem, az ő életükben is úgy történt minden, mint a mienkben.

«És mennyi fájdalom, mennyi csalódás ! Hányszor tettek szemrehányást a jó szent Józsefnek ? Hányszor nem fizették meg munkáját ! Ó, mennyire csodálkoznánk, ha tudnók mindazt, amit szenvedtek !»

*

«Örömet éreztem afölött, hogy imádkoznak értem ; ekkor azt mondtam a jó Istennek, hogy fordítsa mindezt a bűnösök javára !»

— *Hát nem akarja, hogy enyhülésére szolgáljon ?*

«Nem !»

*

Augusztus 21.

Reá néztem, miközben mellette térdelve, szomorú szívvel imádkoztam érte.

«Miért szomorú, Anyám ?»

— *Mert annyit szenved !*

«Igen, de milyen békében ! milyen békében ! . . .»

*

Tökéletlennek tartották bizonyos alkalmmal, amikor nem értették meg.

Megelégedéssel mondta:

«Ó, jól van, annál jobb!»

*

Augusztus 22.

Egész testében heves fájdalmai voltak, úgyhogy joggal tartottak komoly komplikációktól.

«... Nos, jól van! Annál jobb, ha minden részről és sokat szenvedünk, ha egyszerre többféle betegségünk is van. Mikor utazunk, bátran elvise-lünk mindenféle kényelmetlenséget, mert tudjuk, hogy nemsokára vége lesz és, ha egyszer elértük célunkat, annál jobban élvezzük majd azt.»

*

«Ó, anyám, mi lenne belőlem, ha a jó Isten nem adna erőt? ... Épen csak, hogy a kezeim nincsenek megkötözve. Nem tudják, mit jelent az ennyit szenvedni! Nem, ezt érezni kell...»

*

Időnkint csendesen sóhajtott. De rögtön így szólt hozzánk :

« . . . Nem szabad panaszkodnom, ez nem ér semmit ; imádkozzanak értem, kicsi nővéreim» . . .

És mikor letérdeltünk, jóságosan mondotta :

« . . . Nem, nem térdenállva, — ülve !»

*

Augusztus 23.

«Még sohasem volt ilyen rossz éjtszakám ! Ó, milyen jónak kell lennie a jó Istennek, hogy így el tudom viselni mindazt, amit szenvedek ! Sohasem hittem volna, hogy ennyit tudjak szenvedni. És még sem hiszem, hogy végére értem fájdalmaimnak ; de Ő nem fog elhagyni engemet !»

— *Azt énekelte:*

Mindazt, amit adott, visszaveheti tőlem Jézus.

Az utolsó betűig meghallgatja.

«Igen és nem is bántam meg !»

*

«A jó Isten nem sejteti meg velem a közeli halált, csak még sokkal nagyobb szenvedéseket . . . De nem nyugtalankodom, csak a jelen pillanatra akarok gondolni.»

*

Ápolónőjéhez :

«Imádkozzék értem sokat a szent Szűzhöz, mert ha maga lenne beteg, én is sokat imádkoznék magáért. Önmagunkért nem merünk . . .»

*

Szenvedéseit felajánlotta egy fiatal papnövendékért, akinek hivatása tekintetében kísértései voltak. Az illető megtudván ezt, végtelenül alázatos és megható levelet írt neki. Erre vonatkozóan így szólt hozzám :

«Ó ! milyen vigasztalással tölt el ez a levél ! Megfigyelte, mennyi alázatosságot fejez ki ? Látom, hogy az én kis szenvedéseim gyümölcsözők voltak. És milyen örömmel látom e levélben, hogy ilyen rövid idő alatt mennyi szeretettel és hálával telhetünk el egy eddig ismeretlen lélek iránt ! Mi lesz hát akkor a mennyországban, mikor

a lelkek megismerik azokat, akik megszentelték őket?»

*

Azután még szűz Máriáról beszélt és azt mondotta, hogy mindazok a prédikációk, melyeket róla hallott, hidegen hagyták :

«Mennyire szerettem volna pap lenni, hogy prédikálhassak szűz Máriáról ! Azt hiszem, első alkalomra megértették volna, hogyan gondolkozom felőle».

«Mindenekelőtt bebizonyítottam volna, hogy mennyire nem ismerik a szent Szűz életét. Nem kellene olyan dolgokat mondani róla, melyek valószínűtlenek vagy amit nem tudunk. Példának okáért, hogy hároméves korában elment a templomba és rendkívüli buzgalommal és szeretettől lángoló érzésekkel felajánlotta magát Istennek, jöllehet talán egyszerűen azért ment, hogy engedelmeskedjék szüleinek . . .

«És miért mondják az agg Simeon jövődölésével kapcsolatban, hogy

ettől az időtől kezdve állandóan a szent Szűz lelke előtt állt Jézus szenvedése? . . . *A te lelkedet is tör járja majd ál.*¹ Láthatja tehát, kis anyám, hogy ez későbbre vonatkozó jóslás volt» . . .

*

«Hogy a szent Szűzről szóló prédikáció eredményes legyen, a valóságnak megfelelően kell az ő életét bemutatni, úgy, amint azt az Evangéliumból megsejtjük, nem pedig ahogy elképzeljük. Azt pedig gondolhatjuk, hogy názáreti és későbbi élete is egészen közönséges volt . . . *És engedelmes vala nekik.*² Milyen egyszerű ez !

«A szent Szűzet megközelíthetetlennek állítják elénk, pedig úgy kellene őt bemutatni, mint akit követhetünk, amint a rejtett erényeket gyakorolja és a hitből él, mint mi, és ezt az Evangéliummal be kellene bizonyítani, ahol olvassuk : *De ők*

¹ Luc. 2, 35.

² Luc. 2, 51.

nem értették az ígét, melyet nekik szólt¹ és az Ő atyja és anyja csodálkozásának azokon, amiket felőle mondtak.² Ez a csodálkozás bizonyos meglepődést fejez ki, nem találja, anyám?

«Mennyire szeretem énekelni :

*A kicsiny lelkeknek szerény kis ösvénye,
Ezen jársz Te magad, ezen vezetsz égbe...»*

*

Kissé később, visszatérve ugyanarra a gondolatra :

«Azt jól tudjuk, hogy a szent Szűz mennynek és földnek királynője, de ő inkább anya mint királynő. És nem kellene elhitetni (amint gyakran hallottam), hogy kiváltságaival elhomályosítja minden szentek dicsőségét, ahogy a nap felkeléskor eltünteti a csillagokat. Istenem, milyen különös ez ! Egy anya, aki eltünteti gyermekei dicsőségét ! Én ép az ellenkezőjét gondolom, azt hiszem, hogy nagyon is növeli a választottak fényét.

¹ Luc. 2, 50.

² Luc. 2, 33.

«Jó, ha beszélnek kiváltságairól, de nem szabad ennél megállni. Meg kell őt szerettetni. Ha a szent Szűzről hallunk prédikálni és elejétől végig mintegy kénytelenek vagyunk felkiáltani magunkban: Ó!... Ó!... ebbe belefáradunk, ez nem ösztönöz szeretetre és követésre. Ki tudja, nincs-e olyan lélek, aki még bizonyos elhidegülést is érez ilyen annyira felsőbbrendű teremtéssel szemben?...

«A szent Szűznek egyetlen kiváltsága, hogy ment volt az eredeti bűntől és Isten anyja volt. És az utóbbira nézve így szólt az Úr Jézus: *Aki Atyám akaratát cselekszi, ki mennyekben vagyon, az az én fivérem és nővérem és anyám.*¹

«Másrészt mi vagyunk boldogabbak, mint ő, mert neki nem volt szűz Máriája, akit szerethetett volna!... ezzel az oly nagy örömmel van több nekünk és kevesebb neki!...

«Ó, mennyire szeretem Szűz Máriát!»... *

¹ Matth. 12, 50.

«... Ha szűz Máriához imádkoztunk és ő nem hallgatott meg bennünket, akkor nyugodjunk meg és ne ragaszkodjunk többé a dologhoz...»

Augusztus 24.

Kérdeztem, nem csüggedt-e?

«Nem, de mégis minden a legrosszabbul van. Minden lélekzetnél hevesen szenvedek».

Kijavítva önmagát :

«Nem, nem a legrosszabbul, a legjobban van minden !»

Augusztus 25.

Mondtam neki, hogy szeretném tudni halálának napját. Ezt felelte :

«Ó, én ezt nem kívánom ! ez nem nyugtalanít ! Milyen békében vagyok!»

Egyik nővér minden este bejött a betegszobába, leült ágya végére és hosszabb ideig mosolyogva nézte. Kis szentünk viszonozta mosolyát. De éreztem, hogy ez a látogatás nagyon kifárasztja. Kérdésemre így felelt :

«Igen, nagyon nehéz, mikor szenvedéseink közben nevetve néznek ránk, de arra gondolok, hogy az Úr Jézusra is sokan néztek így szenvedései közepette a keresztfán, mert bent van az Evangéliumban, hogy nézték Őt, hajtogatván fejüket.¹ Ez a gondolat segít, hogy jószívvel meghozzam ezt az áldozatot».

*

Sokat szenved! Csüggedl vagy szomorú?

«Ó nem! Egyáltalán nem vagyok szerencsétlen . . . A jó Isten ép annyit ad, amennyit elbírok.»

*

Szegény kicsikém, maga valóban elmondhatja a zsoltár szavait: Számkivételsem meghosszabbított! . . .

«De én nem találom hosszúnak. Hogy szenvedek, az nem teszi hosszabbá . . .»

*

¹ Marc. 15, 29.

Buzgón imádkoztak szenvedései enyhüléseért. Kissé később, látva, hogy imájuk nem hallgattatott meg, így szólt:

«Annak ellenére, amit első percben éreztem, ismételten elmondtam a jó Istennek, hogy annál jobban szeretem Őt és az összes szenteket».

*

Több napot kimondhatatlan izgalomban és aggodalomban töltött. Időnként könyörgött, hogy imádkozzunk és imádkoztassunk érte:

«Ó, ha tudnák, mennyit kell imádkozni a haldoklókért! Milyen szükséges a kompletórium imája: *Procul recedant somnia et noctium phantasmata* . . .¹

«Azt hiszem, a gonosz lélek engedélyt kért a jó Istentől arra, hogy rettenetes szenvedésekkel kísérthesse, hogy elveszítsem hitemet és türelmemet».

*

¹ Ments meg minket az éjtszaka rémeitől.

Sóhajtozott, de oly szeliden !

«Ó, mennyit panaszkodom ! És még sem szeretnék kevesebbet szenvedni ! Mindenre kész vagyok . . . Át kell adnom magamat ! . . . Kicsi nővéreim, szeretném, ha örülnének.»

*

Augusztus 26.

Egész éjjel égették nála a szentelt gyertyát.

«A szentelt gyertyának köszönhetem, hogy nem volt tulságosan rossz éjtszakám».

*

Visszatérve szokott lelki állapotába, így szólt a mi Anyánkhoz, aki áldását adni jött hozzá :

«Nagyon örülök, hogy nem kértem a szenvedést a jó Istentől, így most kénytelen erőt adni hozzá» . . .

*

Azt hiszem maga szenvedésre teremtetett — lelke meg van acélozva erre . . .

«Ó igen, lelki szenvedésből sokat bírok . . . de a testi szenvedésekkel szemben olyan vagyok, mint egy

kicsi, egész kicsi gyermek . . . Gondolkozás nélkül, percről-percre szenvedek».

*

«Anyám, mennyire szükséges a jó Isten segítsége, amikor ennyit szenved az ember!»

*

Állandóan szenvedett a szomjúságtól. Szent Szívről nevezett Mária nővér így szólt hozzá: *Akar jégbehűtött vizet?*

Ez a felelet csúszott ki ajkán:

«Ó, nagyon szeretnék!»

Szent Szívről nevezett Mária nővér folytatta: *Hisz a mi Anyánk megparancsolta, hogy kérje mindazt, amire szüksége van. Tegye meg engedelmességből.* Így felelt:

«Kérem is mindazt, amire szükségem van» . . .

— *Csak azt kéri, amire szüksége van és sohasem azt, ami enyhülést szerezhetne?*

«Nem, csak ami szükséges».

Kis idővel, miután ivott, a jeges vízzel telt pohárra nézett. *Igyék még egy keveset,* mondották neki.

«Nem, még nem eléggé száraz a nyelvem».

*

Augusztus 27.

Talán tavaszig elhuzódik betegsége, félek — mit szólna ehhez?

«Nos! azt mondanám, annál jobb!»

Augusztus 28.

Az ablakon keresztül a kertnek egy sötét helyére mutatva így szólt:

«Látja ott a gesztenyefák mellett azt a sötét lyukat, ahol semmit sem lehet tisztán megkülönböztetni... Ilyen lyukban vagyok testileg, lelkiileg... Ó igen, micsoda sötétség! De békében vagyok ott».

*

A szent Szűz szobrára tekintve:

«Jó szűz Máriám, azért szeretnék elmenni, mert nagyon kifárasztom a betegápolót és érzem, hogy fájdalmat okozok nagy betegségemmel kis nővéreimnek. Igen, szeretnék elmenni!»

*

Elmondották neki, hogy a perjel nő anyja és más nővérek beszéltek szépségéről és külső bájairól.

«Ó, mit törődöm én ezzel!»

«Kevesebbet, mint semmit, ez untat! Mikor ilyen közel vagyunk a halálhoz, akkor ilyesminek nem tudunk örülni.»

*

Egyik újoncához:

«Ha majd az égben leszek, töltsék meg gyakran kezeimet apró áldozatokkal és imákkal, hogy megszerez-
zék nekem az örömet, hogy azokat mint kegyelmeket hullassam a lel-
kekre».

*

Augusztus 29.

Nagyon nehéz lehet ennyit szenvedni minden belső vigasztalás nélkül! Ezt felelte:

Igen, de nyugtalanság nélkül szenvedek. Örülök, hogy szenvedhetek, mert a jó Isten így akarja».

*

A vasárnapi szentmiséből felolvastam az irgalmas szamaritánusról szóló példabeszédet:

«... Én is olyan vagyok, mint az a szegény utas, félig élő, félig halott!»

*

Augusztus 30.

Örülne, ha azt mondanák, hogy pár nap múlva meghal? kérdeztem tőle. Mégis csak jobban szeretné ezt, mintha azt mondanák, hogy még hónapokig, sőt évekig mindig többet és többet fog szenvedni?

Ó, egyáltalán nem örülnék ennek jobban. Egyedül az szerez nekem örömet, hogy a jó Isten akaratát teljesítem.»

*

Augusztus 31.

«Mennyire vágyom látni a mennyország csodáit! semmi sem érdekelt engem a földön!...»

*

«Hihetetlen, mennyire beteljesült minden reményem! Mikor régebben Keresztes szent Jánost olvastam, kértem a jó Istent, hajtsa bennem végre azt, amiről ír, vagyis szenteljen meg rövid néhány év alatt úgy, mintha nagy kort értem volna el, hogy gyorsan felemésszen a szeretet... és meghallgatott!»

*

Elmondotta, hogy régebben étkezés közben önmegtagadásból undorító dolgokra gondolt. Hozzátette :

«... De később az egyszerűségnek megfelelőbbnek találtam, hogy a jó Istennek hálát adva, Neki felajánljam azt, amit jónak találtam».

*

Kimerülten :

«Milyen bátorság kell ahhoz, hogy keresztet vessek !

«Én Istenem... én Istenem, könnyörülj rajtam !... Már csak ezt mondhatom !»

SZEPTEMBER.

Szeptember 2.

«Belső megpróbáltatásomat főképp egy családdunkkal sógorságban álló tagért ajánlottam fel, aki nem hisz.»

*

«. . . Ha szeliden elfogadjuk a megáláztatást, mely valamely tökéletlen cselekedetünkből fakad, azonnal viszszer a jó Istennek kegyelme . . .»

✱

«Ó igen, vágyódom a mennyország
*Szakítsd el az édes találkozás vásznát,
Istenem!»¹*

Szeptember 3.

Elmondtam neki, amit nekem az orosz cár nagyszerű fogadtatásáról mondtak Franciaországban :

¹ Keresztes szent János, *A szeretet eleven lángja*, 1. versszak.

«Ah, mindez nem képes magával ragadni!... Beszéljen nekem inkább a jó Istenről, a szentek példájáról, mindarról, ami igazság»...

Szeptember 4.

Pár falat húst szolgáltak fel neki. Azt mondta :

«Nagyon örülök, hogy a hústól is undorodom, mint a többitől, legalább nem találok benne élvezetet».

*

«Ha tudná, mily nyugodt vagyok a gondolatnál, hogy nemsokára az égbe megyek. Boldog vagyok nagyon, de nem mondhatom, hogy élénk örömet vagy újjongó jókedvet éreznék, nem !»

— *Mégis jobban szeret meghalni, mint élni?*

«Ó, kis anyácskám, ismétlem magának, nem. Nem szeretem jobban az egyiket, mint a másikat. Amit a jó Isten jobban szeret és nekem választ, ezt szeretem legjobban !»

Szeptember 5.

Ha azt mondanák magának, hogy ebben a pillanatban hirtelen meg fog halni, megijedne?

«Semmikép sem. Mily boldogan távoznék erről a földről!»

— *De mily csalódás érné akkor, ha ismét egészséges lenne!*

«Nem, egyáltalán nem. Ha meggyógyulnék, csodálkozva néznének rám, magam pedig azt mondanám: Nagyon örülök, hogy meggyógyultam és még szolgálhatok a jó Istennek ezen a földön, mert ez az ő akarat. Szenvedtem, mintha meg kellene halnom. Jól van hát, újból megkezdem!»

*

Megjegyeztem neki, hogy az idő alatt, míg nála voltam, kevesebbet szenvedett.

«Ó, ép annyit!... Sokat, sokat szenvedtem! de a szent Szűznek panaszoltam el...»

Szeptember 6.

Ezen a napon Vénard Theophanes, szent vértanu ereklyéjét kaptuk. Örömkönnyekkel fogadta.

Egész délután különösen nyájasnak és mindenkép elragadóan kedvesnek mutatkozott. Azt mondtam neki: *Észrevettem, hogy mihelyt csak képes rá, újból ugyanolyan lesz, mint volt egészséges állapotában.*

«Ó, ez nagyon igaz! Igen, ha képes vagyok, legjobb erőmből iparkodom vidámnak mutatkozni, hogy örömet szerezzek.»

Szeptember 8.

Fogadalomtétele évfordulójának megünneplésére mezei virágokból kötött csokrot hoztak neki; mi több, napközben kis vörösbegy repült be a betegterembe és az ágyán ugrándozott. Ezek a kis körülmények édesen hatottak kedélyére és ő megadta nekünk ennek okát:

«A jó Isten figyelme, mellyel velem szemben viseltetik, hat meg ennyire; külsőleg elhalmoz szeretetének jeleivel és bensőmben mégis mindig a megpróbáltatás közepette érzem magam... de egyúttal teljes békében is!»

Szeptember 9.

«Ó, én tudom, mit jelent szenvedni!»

Szeptember 11.

«Félek, hogy félttem a haláltól! De attól nem félek, *ami a halál után következik*, és nem bánkódom életem miatt, ó nem!... Csak bizonyos aggodalommal mondtam magamban: Mi is az a titokzatos szétválása a léleknek és a testnek?... Most éreztem ezt először, de azonnal átadtam magamat a jó Istennek.»

*

«Kérem, adja ide feszületemet, hogy tökéletes bánatot indítsak és megcsókolhassam s így a szenvedő lelkek javára megnyerhessem a teljes bűcsút. Már nem adhatok nekik mást, csak ezt!»

*

«Féljek a gonosz lélektől? Azt hiszem, hogy ne, mert mindent engedelmességből teszek.»

*

Két koszorút font búzavirágból «a mosolygó Szűz»¹ szobrára. Az egyiket lábához tették, a másikat kezébe adták. Ez utóbira mutatva mondtam neki: *Bizonyára azt gondolja, hogy ez magának van szánva?*...

«Ó, nem! tegyen vele a szent Szűz, amit akar. Amit neki adok, azt csak azért adom, hogy megörvendeztessem . . .»

*

Kissé utána:

«Nem kívánom a jó Istent látni ezen a földön. Ó, nem! És mégis szeretem! Nagyon szeretem a Bold. Szűzet is és a szenteket, de őket sem kívánom látni. Jobb szeretek a hitből élni».

*

Egy újoncnő kellemes szórakozást velt neki szerezni és képeskönyvet hozott, melyben néhány szórakoztató történet volt megírva. De ő nem fogadta el, hanem azt mondta:

«Hogyan gondolhatja, hogy ez a

¹ A csodatevő Szűz, melyet levittek a betegterembe. Ezt a két koszorút megőrizték és most az ereklyeteremben vannak kiállítva.

könyv engem érdekelhet ! Közelebb állok már az örökkévalósághoz, mintsem hogy semmiségekkel szórakoztassam magam» . . .

Szeptember 13.

Ibolyákat hoztak neki.

«Ó, az ibolyaillat ! . . .»

Azután jellel felém intett, hogy megtudja, élvezheti-e az önmegtagadást kára nélkül.

Szeptember 14.

Szép rózsát ajánlottak fel neki, melyet a kerestkertben szedtek. Nagy áhitattal és szeretettel szedte róla feszülete fölött a szirmokat, mindegyiket kezébe véve, hogy azzal Jézus sebeit törölgesse.

«A kis Teréz, mondotta, késő szeptemberben tavaszi rózsát hint Jézusnak.

*Hintem neked a tavaszi rózsza szirmait,
S szárítani szeretném bánatod könnyeit !*

S minthogy a szirmok ágyáról a betegterem padlójára hullottak, figyelmeztetett :

«Szedjék fel gondosan ezeket a szirmokat, kis nővéreim, később majd jók lesznek, hogy másoknak vele örömet

szerezzenek, ne veszítsenek el közülük egyet se» . . .¹

*

«Ó, most már remélem, hogy számkivetésem nem tart sokáig!»

*

Az orvos kijelentette, hogy nem lesz halálküzdélme. Minthogy azonban többet és többet kellett szenvednie, felsóhajtott:

«Hiszen azt mondták nekem, hogy nem lesz halálküzdélmem! . . . De végre is szívesen vállalom azt is».

— *Ha választására bíznák, hogy legyen halálküzdélme vagy ne legyen, mit választana?*

«Nem választanék semmit!»

Szeptember 15.

Azt mondtam neki: *Ha majd az égben lesz, a mai nap szenvedései csekélységnek fognak látszani.* Azt válaszolta:

¹ Az egyik rózsaszírom 1910 szeptemberében egy agg embert, Aubry Ferdinándot, aki a Szegények kis Testvéreinek kórházában volt elhelyezve, a nyelvtráktól szabadított meg.

«Ó, már itt a földön is úgy találom, hogy nagyon is csekély dolog» . . .

Este az üdülés ideje alatt azt mondta nekem :

«Ma délután hallottam, amint egy nővérnek, ki utánam érdeklődött, azt válaszolták : Nagyon fáradt. Ekkor azt gondoltam magamban : Ez nagyon igaz, egészen így van ! Igen, olyan vagyok, mint a fáradt, agyonhajszolt utas, aki útja végére érve összerogy !

« . . . Igen, de a jó Isten karjai közt rogyom össze ! » . . .

Szeptember 16.

Különféle dolgokra nézve tanácsot kértem tőle. Erre azt válaszolta :

«Ami számunkra a jó Isten felvilágosító és segítő kegyelmét maga után vonja a lelkek vezetésére és vigasztalására, az, ha nem panaszoljuk el személyes bajainkat másoknak, hogy megkönnyebbüljünk ; egyébként így nem is szerzünk magunknak igazi megkönnyebbülést, az ember inkább

felizgatja magát, mint sem hogy lecsillapodnék».

Szeptember 17.

Fájdalmunkat fejeztük ki neki állapotának rosszabbodása fölött :

«A betegek körül vígnak kell lenni ! Nem szabad siránkozni, mint akiknek nincs reményük . . . Még oda juttatnának, hogy sajnálnám elhagyni ezt az életet».

— Ó, az nem volna könnyű dolog, sokat kellene fáradnunk!

Erre kissé huncutkásan azt mondta :

«Az igaz ! . . . Azért mondtam, hogy megjesszem !» . . .

Szeptember 20.

Az orvos megdicsérte hősies türelmét.

«Hogy mondhatja ő, hogy türelmes vagyok ! Hiszen ez hazugság ! ...Folyton nyögök, sóhajtozom és szünet nélkül kiáltom : Ó, Istenem, ó Istenem, nem bírom tovább, irgalmazz ! . . . irgalmazz nekem !»

Szeptember 23.

Azt mondtam neki : *Szegény kicsikém! mennyit szenved, és látszólag a szentek is el-*

hagyják. Maga hívja őket és ők nem jönnek el magáért.

«Ó, azért mégis nagyon szeretem őket! De látni akarják, hogy mennyire viszem bizalmammal . . .»

*

Miután szerzetesi életének több körülményére emlékeztettem, amikor nagy megaláztatás érte, hozzáfűztem: *Ó, hányszor szántam meg magát!*

«Biztosítom, nem kellett volna engem annyira megszánnia. Annyira fölülmemelkedtem minden dolog fölé, hogy megerősödve kerültem ki a megaláztatásokból; nem volt a tűzben nálamnál bátrabb katona senki . . .»

Szeptember 24.

Fátyolünnepének mai évfordulóján ki-
eszközöltem, hogy szentmisét mondassanak érte. Megköszönte nekem; de mikor láttam, hogy mennyire szenved, szomorúan mondtam neki: *Ah, a szentmise nem hozott a maga számára megkönnyebbülést!* Erre azt válaszolta:

«Tehát megkönnyebbülésemre mondata a szentmisét?»

— *Az ön javára . . .*

«Az én javam, bizonyára az, hogy szenvedjek . . .»

*

«Nemsokára már csak az angyalok nyelvén beszélek.»

*

Előre látja-e, hogy hamarosan meg fog halni!

«Ah, anyám, előrelátások ! . . . Ha tudná, mily szegénységben leledzem ! Nem tudok többet, mint amit ön is tud . . . Nem sejtek előre többet, mint amennyit látok és érzek. De lelkem e sötétség mellett is csodálatos béke-ségben van.»

*

Azt a benyomást kelti, mintha sohasem fáradna bele a szenvedésbe, de alapjában véve nem fáradt bele mégis egy kissé? . . .

«Dehogy is ! Ha már nem bírok többet, hát nem bírok többet, ez az egész !»

*

A szeráfok közé megy fel az égbe!

«Ó, ha oda megyek, nem fogom őket

utánozni. *Valamennyien elfödik arcukat szárnyaikkal az Ur színe előtt.*¹ Én a magam részéről bizony őrizkedni fogok, hogy arcomat szárnyaimmal elfödjem . . .»

Szeptember 25.

Elmondtam neki, amit az üdülés idején azoknak felelősségéről mondtak, akik a lelkek gondozásával vannak megbízva és sokáig éltek. Ő azt válaszolta :

«*A kicsinyek ítélete nagyon enyhe lesz . . .*² Mi pedig még a legfelelősségteljesebb állásokban is kicsinyek maradhatunk, ha még oly soká is élünk.

Ha 80 éves koromban halnék is meg, ha több zárdában töltöttem volna életemet felelősségteljes hivatalokban, mégis, ezt tudom, oly kicsi maradtam volna, amilyen ma vagyok.

Pedig meg van írva, hogy *a végén Isten felkel megszabadítani a földön minden szelidet és alázatos szívűt.*³ Nem azt mondja : *ítélni*, hanem *megszabadítani*».

¹ Is. 6, 2.

² Ps. 75, 9.

³ Sap. 6, 7

Ezen utolsó napok egyikén, mikor rendkívül sokat szenvedett, szorongatásában azt mondta nekem :

«Ó, anyám, mi az, sok szép szót leírni a szenvedésről ! Semmi, semmi ! Benne kell lenni, hogy megtudjuk, mit jelentenek ezek a lelkendezések».

Ezeknek a szavaknak fájdalmas emlékét megőriztem lelkemben, mikor a mai napon, szeptember 25-én, úgy látszott, hogy visszaemlékezik rá, amit nekem akkor mondott, és egészen sajátságos kifejezéssel rám tekintve ezeket mondotta :

«Most jól érzem, hogy az, amit mondtam és írtam, *minden pontjában* igaz . . . Igaz, hogy Istenért sokat akartam szenvedni és igaz, hogy még most is akarok».

*

Azt mondták neki : Ó, borzasztó, hogy *ön mit szenved*.

«Nem, nem borzasztó. A szeretetnek kis áldozata nem tarthatja borzasztónak azt, amit Vőlegénye neki küld . . .»

Szeptember 27.

Ujoncnői közül az egyik pár pillanatra eljött a betegterembe. Mikor őt ily nagy szenvedések közt oly nyugodtnak és erőselkűnek látta, azt mondta neki : *Őn a szelidség és türelem anyyala!*

«Ó nem, én nem vagyok anyyál . . . Az anyyálok nem képesek szenvedni ; ők nem oly boldogok, mint én l»

Szeptember 28.

«A földi levegő hiányát érzem l Mikor ad nekem a jó Isten égi levegőt szívni l . . .»

Szeptember 29.

Halálának előestéje. Már reggeltől kezdve úgy látszott, mintha a halállal vívódnék. Fájdalmas hörgés vett erőt rajta és nem tudott lélekezethez jutni. Délben azt mondta a perjelő anyának :

«Anyám, ez a halálküzdelem? Hogy is fogjak hozzá a meghaláshoz? Sohasem fogok tudni meghalni l» . . .

*

Felolvastam neki francia nyelven szent Mihály arkangyal zsoltosmáját és a haladóklok imádságait. Mikor a gonosz lelkekről történt említés, gyermekded mozdula-

tot tett, mintha megfenyegetné őket és mosolyogva felkiáltott :

«Ó, ó !» . . .

Oly hangon, mely ki akarta fejezni, hogy : nem félek tőlük.

*

Az orvosi látogatás után azt kérdezte anyánktól :

«Ma lesz, anyám?»

Ez igenlőleg válaszolt, mi pedig hozzátettük : *A jó Isten nagyon örül máma!* Erre bátran felkiáltott :

«Én is !»

*

« . . . Mily boldog volnék, ha azonnal meghalnék !»

*

Délután :

«Nem bírom többé ! Ah, imádkozzanak értem ! Ha tudnák !» . . .

✱

A szent Ábrázatról nevezett Genovéa nővérhez, aki kérte, hogy búcsúzásul egy szót mondjon neki :

«Mindent megmondtam . . . minden

beteljesedett! . . . Csak a szeretet számít».

*

Mikor a hajnali ima után valódi vértanúságot állott ki, két kezét összekulcsolta és édesen panaszkodó hangon sutogta :

«Igen, Istenem, igen, Istenem !
Mindent szívesen elfogadok !»

— *Ugy-e, borzasztó, amit szenved?* —
kérdé anyánk.

«Nem, anyám, nem borzasztó, de sok, sok . . . ép annyi, hogy el tudom viselni . . .»

Kérte, hogy hagyják éjjelre egyedül, de a perjel nő anyja nem akart beleegyezni. A szent Szívről nevezett Mária nővér és a szent Ábrázatról nevezett Genovéva nővér egymás közt megosztották a vigasztaló szolgálatot, hogy nála virrasszanak.

Csütörtök, szeptembèr 30.

Szentséges halálának napja.

Reggel a mise alatt nála voltam. Nem szólt hozzám egy szót sem. Ki volt merülve és nehezen lélekzett. Szenvedései, úgy sejtettem, kimondhatatlanok voltak. Egy

pillanatra kezét összekulcsolta, rátekintett a Bold. Szűz szobrára, mely ágyával szemben volt elhelyezve, és azt mondta :

«Ó, mily buzgón imádkoztam hozzá!
De ez a halálküzdelem minden vigasztalás nélkül» . . .

*

Azt lehet mondani, az egész napot megszakítás nélkül gyötrelmek közt töltötte. Úgy látszott, hogy erőinek végére ért és mégis nagy csodálkozásunkra meg tudott mozdulni, sőt fel is ülni ágyában :

«Lássa, anyám, mondotta, mily erős vagyok ma ! Nem, én nem halok meg. Talán még hónapokig kell várnom. Az én számomra már nem hiszek a halálban, csak a szenvedésben ! . . .
És holnap még rosszabb lesz...

Nos, annál jobb !»

*

«Ó, Istenem ! . . . Szeretem a jó Istent !

Ó, jó Szűzanyám, jöjj segítségemre !»

«Ha ez a haláltusa, mi akkor a halál maga?»

«Ó, anyám, biztosra mondom, a kehely színültig megtelt. De a jó Isten nem fog elhagyni... Ő sohasem hagyott el!...»

*

«Igen, Istenem, mindent, amit akarsz, de könyörülj rajtam!...

«Kis testvéreim, kis testvéreim, imádkozzatok értem!...

«Istenem, Istenem, te, ki oly jó vagy! Ó, igen, jó vagy! Tudom...»

*

Három óra táján karjait keresztbe fektette. A perjelnő anya a kármelhegyi Szűz képét térdére tette. Egy pillanatig rátekinített és azt mondta:

«Ó, anyám, mutasson be gyorsan a Bold. Szűznek. Készítsen elő a jó halálra».

A perjelnő anya azt válaszolta, hogy ő mindig megértette és gyakorolta az aláztosságot, azért el is készült már a halálra.

Erre kissé elgondolkodott és azután alázatosan e szavakat mondotta :

«Igen, úgy vélem, hogy mindig csak az igazságot kerestem . . . Igen, megértettem a szívbeli alázatosságot».

Még egyszer megismételte :

«Minden, amit vágyamról írtam a szenvedés után, ó, az egészen igaz !»

Azután teljes határozottsággal mondta :

«Nem bánom meg, hogy átadtam magamat a Szeretetnek.»

*

Ettől a pillanattól kezdve mintha már nem ő szenvedett volna. Többször, mikor rátekintettem, a vértanukra gondoltam, akiket kiszolgáltattak a hóhéroknak, de akiket isteni erő ihletett.

Nyomatékkal ismételte :

«Ó nem ! én nem bánom meg, hogy átadtam magamat a Szeretetnek, ellenkezőleg !» . . .

*

Kissé később ezt mondotta :

«Sohasem hittem volna, hogy lehetséges lenne ennyit szenvedni ! Soha !

soha! Nem tudom másképp megmagyarázni, csak azzal a vággyal, mellyel meg akartam menteni a lelkemet»...

*

Félelemtől szorongatva:

«Nem tudok lélekzethez jutni, nem tudok meghalni»...

Magát megadva:

«Még többet is akarok szenvedni!»

«Legkisebb vágyaim is teljesültek... azért a legnagyobbnak is teljesülnie kell, meghalni szeretetből...»

*

Öt óra táján egyedül voltam mellette. Arca hirtelen megváltozott, a haláltusa megkezdődött. Mikor a nővérek beléptek a betegterembe, valamennyit kedves mosollyal fogadta. Feszületét kezében tartotta és állandóan rátekintett.

Két óránál tovább rettenetes hörgés szaggatta keblét. A vér arcába tódult, keze kék, lába jéghideg lett, egész testén remegett. Bőséges verejték gyöngyözött nagy csöppekben homlokán és lefolyt arcára. A fuldoklási roham, mely nőttön-

nőtt, olykor akaratlanul is gyenge felkiáltásokra kényszerítette, hogy levegőhöz jusson.

Szája annyira ki volt száradva, hogy a szent Ábrázatról nevezett Genovéva nővér abban a véleményben, hogy enyhülést szerez neki, kis jégdarabocskát tett ajkára. Senki sem fogja elfelejteni azt a mennyei tekintetet és mosolyt, mellyel a mi kis szentünk abban a pillanatban az ő «Céline»-jére nézett. Olyan volt ez, mint valami magasztos bátorítás és végső istenhozzád.

Hat órákor, mikor az *Urangyala* megszólalt, könnyörgő szemmel tekintett fel a Bold. Szűz szobrára.

Néhány perccel 7 óra után a perjelnö anyja abban a hiedelemben, hogy ez az állapot még sokáig elhúzódik, elbocsátotta a nővéreket. Ő pedig felsóhajtott :

«Anyám, még nem a haláltusa ez !
Még nem fogok meghalni?»

— *Igen, gyermekem, ez a haláltusa, de a jó Isten talán pár óráig ki akarja azt húzni...*

«Rajta hát ! . . . legyen ! legyen ! . . .
Ó, én nem szeretnék kevesebb ideig szenvedni !»

És feszületére tekintve azt mondta :

«Ó ! . . . szeretem őt ! . . . ISTENEM ! . . . SZERETLEK !» . . .

E szavak után hirtelen jobbra lehajtott fővel szendén hátra hanyatlott. Azt hittük, hogy mindennek vége és a mi anyánk sietve jelt adatott a betegtermi csengővel, hogy a nővéreket visszahívja : *Nyissák ki az összes ajtókat*, mondotta. (A helyiségben három ajtó van.) Ebben a szóban bizonyos ünnepélyesség rejlett abban a pillanatban és úgy véltem, hogy az Úr az égben megismételte azt angyalai előtt.

A nővéreknek volt még idejük az ágy körül letérdelni és tanui lehettek szentünk elragadtatásának a végső pillanatban.

Arca visszanyerte lilomfehérségét, mint valamikor egészséges korában, tekintete az égre irányult, szeme ragyogott és oly boldogságot sejtetett, mely *förlümulta minden reménységét*. Fejével mozdulatokat tett, melyek oly benyomást keltettek, mintha valaki több ízben a szeretet nyilával isteni módon megsebezte volna.

Ezután az elragadtatás után, mely egy Hiszekegy idejéig tartott, mindjárt lecsukta szemét és lelkét kilehelte.

Körülbelül 7 óra 20 perc lehetett.

Szent kis nővérünk halálában is megőrizte kimondhatatlanul édes mosolyát és elragadó szépségét. Feszületét oly erősen tartotta, hogy felravatalozása előtt ki kellett szakítani kezéből.

A szent Szívről nevezett Mária nővér és én teljesítettük neki azt a szolgálatot Jézusról nevezett Amata nővérrel, egy idősebb betegápoló nővérrel együtt. Feltűnt nekünk

akkor gyermekded kinézése. Nem tartotta volna az ember őt többnek 12—13 évesnél.

Később ellenben, mikor már a kórusban fel volt ravatalozva, arca tiszteletet parancsoló kifejezést öltött magára.

Tagjai 1897 október 4-i temetéséig hajlékonyak maradtak.

Még két más körülményt jegyeztem fel ezen a szeptember 30-i estén:

A gyermek Jézusról nevezett szent Teréz hosszú halálküzdeme alatt a kis madaraknak egész sokasága, mintha találkát adott volna egymásnak egy fán, mely a betegteremnek tágra nyitott ablaka mellett állott. Egészen haláláig teljes torokból énekeltek. Soha hasonló hangversenyt nem hallottunk a kertben. Rám a dolog kellemetlenül hatott az ellentét miatt, mely oly nagy szenvedés és oly víg ének közt mutatkozott.

Egy idősebb nővér, aki Terézkénket nem értette meg mindig jól, később egészen meghatva mondotta nekem: *Észrevelte, anyám, azt a madáréneket? Mondom önnek, ez valami rendkívüli dolog volt!*

— Kis szentünk továbbá azt mondta betegsége alatt, hogy halálának óráján szép idő lesz. Már pedig szeptember 30-án egész nap borús, esős idő volt, de este hét óra táján a felhők hamarosan szétfoszlottak és nemsokára a teljesen tiszta égboltozaton ragyogni láttuk a csillagokat.

*Jézusról nevezett Ágnes nővér,
karmelitaapáca.*

KISDED JÉZUSRÓL NEVEZETT SZENT TERÉZ IMÁI.

Felajánlás a jó Isten irgalmas szeretetéhez.

Hogy mindenkor a tökéletes szeretetet éljem, *fölajánlom magamat égő áldozatul a Te irgalmas szeretetenednek*; s azért esdve kérlek, áraszd el lelkemet a Benned rejlő végtelen gyengéd szeretetnek árával, hogy az engem fölemésszen és így a Te szeretetenednek vértanúja lehessen, ó én Istenem!

Igy elkészülve akarok megjelenni Te előtted, a szeretetnek martir-halálával akarok meghalni és késedelem nélkül repülni fel a Te irgalmas szeretetenednek örök ölelésére.

Ó én Szerelmesem, ahányszor a szívem dobban, annyiszor és szám-

talanszor akarom ezt az én felajánlásomat megújítani, mindaddig, míg nem az *árnyéket felváltja a valóság*¹ és szemtől-szembe ismételhetem Neked örökké az én szeretetemet...

*A kised Jézusról és szent Ábrázatról
nevezett Mária Franciska Terézia
karmelitaapáca.*

Szentháromság ünnepén, az Úr 1895. évében, jún. 9-én.

Búcsúk.

ennek a felajánlásnak elmondására örök
időkre :

1. 300 napi búcsú, valahányszor a hívek ezt a felajánlást bűnbánó szívvel és áhitattal elmondják.

2. Minden hónapban egyszer teljes búcsú a rendes feltételek mellett azoknak, akik a felajánlást minden nap elmondották.

¹ Cant. 4, 6.

Imádság a Gyermekek Jézushoz.

Ó kisdéd Jézus, egyetlen kincsem, átadom magamat isteni kedvtelésednek, nem akarok más örömet, mint-hogy Téged mosolyra derítselek. Véd lelkembe a Te gyermeked lelkületed bájait és erényeit, hogy majd egykor, mennyei születésnapomon angyalaid és szentjeid a Te kis jegyesedben reám ismerjenek *a kisdéd Jézus Terézére.*

Imádság a szent Ábrázathoz.

Ó Jézus imádandó Ábrázata! Egyetlen szépség, mely szívemet elragadja. Véd lelkembe isteni hasonlatosságodat, hogy kis jegyesed lelkére tekintve ne is láthass benne mást, mint önmagadat. Ó én Szerelmesem, a Te szeretetedért lemondok arról, hogy itt a földön láthassam édes tekintetedet és élvezzem a Te ajkaid mennyei csókját; de arra kérlek, gyujtsd fel bennem szeretetedet, hogy

ez hamarosan felemésszen engem és így nemsokára megjelenhessek előtted, *a Te szent Ábrázatodról nevezett Terézed.*

Más imádság a szent Ábrázathoz.

Ez az imádság ugyanazokat a gondolatokat fejezi ki, de búcsúkkal van ellátva, azért ismételjük.

Ó Jézus, Te kínos szenvedésedben *az emberek gyalázata és a fájdalmak férfia*¹ lettél, imádom isteni Ábrázatodat, melyen az istenség szépsége és édessége ragyogott és mely most olyanná vált értem, mint a belpoklosé. De eltorzult vonásaid alatt felismerem a Te végtelen szeretetedet és epedve vágyom arra, hogy szeresselek és minden emberrel megszeretteselek. Szemeidből bőségesen hulló könnyeid drágagyöngyök nekem ; szeretem és összegyűjtöm őket, hogy végtelen értékükkel megvásároljam a szegény bűnösök lelkét.

¹ Is. 53, 3.

Ó Jézus, kinek Ábrázata az egyetlen szépség, mely szívemet elragadja, lemondok arról, hogy itt a földön láthassam édes tekintetedet és élvezzem a Te ajkaid mennyei csókját ; de arra kérlek, véd belém isteni hasonlatosságodat és gyujtsd fel bennem szeretetedet, hogy ez hamarosan felemésszen engem és így nemsokára eljussak a Te dicsőséges Ábrázatod látására. Amen.

300 napi búcsú, mely minden alkalommal a tisztító tűzben szenvedő lelkek javára is fordítható. X. Pius, 1906. február 13.

Imádság az alázatosság elnyeréséért.

(Egy újoncnő számára.)

Ó, Jézus ! földi zarándoklásod alatt mondtad : *Tanuljatok tőlem, mert szelíd és alázatos szívű vagyok és megtaláljátok a lelketek békéjét.*¹ Mennyegek hatalmas Ura, igen, az én lelkem megtalálja békéjét, mikor Téged szol-

¹ Matth. 11, 29.

gai alakban és természetben lát oly mélyen megalázódva, hogy még apostolaid lábait is megmostad. Eszembe jutnak ekkor szavaid, melyeket mondtál, hogy engem az alázatosság gyakorlására oktass: *Példát adtam nektek, hogy ti is azt tegyétek, amit én cselekedtem. A tanítvány nincs az ő mestere fölött. Ha ti ezt értitek, boldogok lesztek, ha eszerint cselekedtek.*¹ Értem, Uram, szelíd és alázatos szívedből fakadó tanításodat és kegyelmed segítségével gyakorolni akarom azt.

Meg akarom magamat alázni, alá akarom vetni akaratomat nővéreim akaratának anélkül, hogy nekik bármiben is ellentmondanék, nem is keresve, van-e joguk vagy nincs arra, hogy nekem parancsoljanak. Senki-nek sem volt veled szemben ez a joga, ó én Szerelmesem és Te mégis engedelmeskedtél nemcsak a szent Szűznek és szent Józsefnek, de még hóhéraidnak is. Most pedig a szent

¹ Joan. 13, 15, 16, 17.

Ostyában még betetőződ minden eddigi megalázódásodat. Milyen alázattal rendeled magad alá papjaidnak, ó dicsőség isteni Királya, minden különbség nélkül, akár szeretnek Téged, akár — fájdalom! — közönyösek vagy hidegek irántad. Ha akarják, siettetik, ha akarják, késleltetik a szentmiseáldozat idejét, Te mindenkor készen vagy hívásukra az égből leszállni.

Ó én Szerelmesem, a szent Ostya fehér leple alatt, mily szelíd és alázatos szívűnek látlak én Téged! Hogy engem alázatosságra taníts, nem alázhattad volna magadat mélyebbre. Szereteted viszonzásául én is utolsó akarok lenni, részt akarok venni megaláztatásaidban, hogy *részem legyen Veled* a mennyek országában.¹

Arra kérlek, isteni Jézusom, küldj nekem mindannyiszor valami megaláztatást, valahányszor mások fölé akarnám emelni magamat.

¹ Joan. 13, 8.

De Uram, Te ismered az én gyengeségemet ; minden reggel elhatározom, hogy az alázatosságot gyakorolni fogom és este mindig azt látom, hogy még oly sokszor elkövettem a kevélység hibáit. Ezt látva, a csüggedés kísért engem ; de tudom, hogy a csüggedés is kevélység. Azért, én Istenem, egyedül beléd helyezem minden reményemet ; Te mindent megtehetsz, alakítsd hát ki bennem ezt az erényt, amely után vágyódom. És hogy végtelen irgalmasságotól megnyerjem ezt a kegyelmet, gyakran ismételni fogom : *Szelld és alázatosszívű Jézus, tedd szívemet a Tiedhez hasonlóvá. Amen.*

Imádság bátorságért a harcban.

Uram, «seregek Istene», aki így szóltál Evangéliumodban : *nem jöttem békét hozni, hanem kardot,*¹ fegyverezz fel a harcra engem. Égek a

¹ Matth. 10, 34.

vágytól, hogy dicsőségedért harcoljak, esedezem, erősíts meg engem. Te egyedül vagy az én pajzsom — kiáltok fel szent Dávid királlyal — Uram, Te fegyverezd fel kezeimet a háborúra.¹

Ó én Szerelmesem, tudom milyen harcra jelöltél ki engem. Nem a harc-tereken fogok küzdeni . . . Szerelmed foglya vagyok, szabadon választottam a láncot, mely Veled egyesít és örökre elszakít a világtól. Az én kardom a szeretet! Ennek segítségével *kiűzöm az idegent az országból és kikiáltlak a lelkek Királyává.*

Uram, nincs szükséged ilyen gyenge eszközre, de Johanna (d'Arc) a Te érdemteljes szüzi jegyessed mondotta: *Harcolnunk kell, hogy Isten megadja a győzelmet.* Ó én Jézusom, tehát harcolni fogok szeretetedért életem végéig. Minthogy Te nem akartál megpihenni itt a földön, én is követni akarom példádat és így isteni ajkaid-

¹ Ps. 143, 1.

ról elhangzott ígéreted beteljesül rajtam : *Ha ki követ engem, bárhol leszek is, velem lesz ő is, és az én Atyám megdicsőíti őt.*¹ Veled lenni, Benned lenni, ez az én egyetlen vágyam ; Te biztosítasz arról, hogy ez beteljesül s ez az, amiért el tudom viselni a számkivetést, várva a dicsőséges napot, melyen színről-színre látni foglak örökre.

Imádság

egy világi számára.

Istenem, felajánlok neked minden cselekedetet, melyet a mai napon végezni fogok Jézus szentséges Szívének szándékaira és dicsőségére. Meg akarom szentelni szívem dobbanásait, gondolataimat és legegyszerűbb cselekedeteimet, egyesítve őket az Ő végtelen érdemeivel és jóvá akarom tenni hibáimat, a Te irgalmas szereteted lángjaiba vetve azokat.

¹ Joan. 12, 26.

Ó Istenem ! arra kérlek, add meg nekem és azoknak, akiket szeretek, a kegyelmet, hogy tökéletesen teljessük a Te szent akaratodat és irántad való szeretetből megadással fogadjuk e muló életnek minden örömet és fájdalmát, hogy egykor a mennyországban örökre egyesülhessünk. Amen.

Imádság szent Sebestyén vértanúhoz.

Ezt az imádságot egy kép hátsó oldalára írta a szent, mely szent Tarziciust ábrázolja, amint egy keresztény katona felsegíti őt. Utóbbiban előszeretettel szent Sebestyént vélte felismerni.

Ó Krisztusnak dicső katonája ! Te, aki a seregek Istenének dicsőségeért győzelmesen harcoltál és elnyerted a vértanúság pálmáját, hallgasd meg titkomat : Az angyali Tarziciushoz hasonlóan én is hordom az Urat. Gyermekek vagyok ugyan, mégis napról-napra harcolnom kell, hogy megőrizzem azt a felbecsülhetetlen kincset, mely lelkemben rejtőzik . . . Gyakran

pirosra festem szívem vérével a küzdelmek arénáját . . . Ó hatalmas harcos ! légy védelmezőm, a Te győzelmes karodtól támogatva nem félek az ellenséges hatalmaktól. Segítséggeddel harcolni fogok életem végéig, amikor majd Jézus elé vezetsz, ki nek kezéből átveszem a pálmát, melyet segítségeddal nyertem meg.Amen.

IMÁK A KISDED JÉZUSRÓL NEVEZETT SZENT TERÉZ TISZTELETÉRE.

Ima a kiseded Jézusról nevezett szent Teréz miséjéből.

Úr Jézus, Te azt mondtad, ha nem lesztek olyanok, mint a kisedek, nem mentek be mennyeknek országába ; esedezve kérünk, add meg nekünk a kegyelmet, hogy oly hűségesen kövessük a kised Jézusról nevezett szent Terézt az alázatosság és szívegyszerűség útján, hogy részesei lehessünk örök jutalmának.

**Ima, hogy a kised Jézusról nevezett
szent Teréz közbenjárására kegyel-
mekben részesüljünk.**

Mennyei jó Atyánk, Te a kised Jézusról nevezett szent Teréz útján akartad a világot figyelmeztetni arra az irgalmas szeretetre, mely szívedet eltölti, és arra a gyermeki bizalomra, mellyel Neked tartozunk, hálásan köszönjük azt a nagy dicsőséget, mellyel elhalmoztad Őt, ki élete minden napján hűséges gyermeked volt, és köszönjük azt a csodálatos hatalmat, mellyel naponkint a lelkek egész seregét vonzza feléd, kik Téged majd örökké dicsérnek.

Kis szent Teréz, emlékezzél ígéretedre, hogy jót fogsz tenni a földön; hullass bőséges rózsasőt mindazokra, kik Téged segítségül hívnak, s eszközöld ki nekünk azokat a kegyelmeket, melyeket Isten végtelen jóságától remélünk.

Úristen, ki szereteted tűzével lángra gyullasztottad a kisdéd Jézusról nevezett szent Teréz lelkét, add nekünk a kegyelmet, hogy mi is szeressünk és szeretetednek sok lelket megnyerjünk. Amen.

Kilencenapi ájtatosság a teljes Szentháromság tiszteletére, hogy a kisdéd Jézusról nevezett szent Teréz közbenjárására kegyelmeket nyerjünk.

Örök Atya, ki mennyekben vagy, hol megkoronázod azok érdemeit, kik e világon hűségesen szolgáltak Neked, kérlek arra a tiszta szeretetre, mellyel a Kisdéd Jézusról nevezett szent Teréz irántad viseltetett s amely gyermeki bizalmában elhitette vele, hogy Te az égben épúgy teljesíted majd az ő akaratát, amint ő földi életében mindennap teljesítette a Tiédet, figyelj kegyesen esedezéscire s hallgasd meg közbenjárására könyörgéseimet.

Miatyánk, Üdvözlég, Dicsőség . . .

Úr Jézus, az örökkévaló Atyának Fia, ki megígérted, hogy a legkisebb szolgálatot is megjutalmazod, melyet felebarátunknak a Te nevedben tesszünk, vess kegyes tekintetet kis jegyesedre, a kised Jézusról nevezett szent Terézre, kinek szíve lángolt a lelkek üdve iránti buzgóságtól. Kérlek mindarra, amit földi életében tett és szenvedett, hajolj mindenkor kegyesen azon óhajára, mely szerint egét azzal akarja eltölteni, hogy jót tegyen a földdel, és ezen óhajításánál fogva részesíts engem is azokban a kegyelmekben, melyekért oly forrón könyörgök.

Miatyánk, Üdvözlégy, Dicsőség . . .

*

Szentlélek-Úristen, ki a kised Jézusról nevezett szent Teréz áldott lelkét szeretetednek annyi kegyelmével tökéletesíttetted, arra a hűségre kérlek, mellyel Ő ezekkel a kegyelmekkel közreműködött, hallgasd meg kegyesen könyörgéseit, melyeket éret-

lem Hozzád intéz. Emlékezzél a Szentnek azon ígéretére is, hogy az égből rózsasönt hullat majd a földre s valóítsd meg ezen ígéretét kéréssem meghallgatása által.

Miatyánk, Üdvözlég, Dicsőség . . .

*

Ó, kiseded Jézusról nevezett szent Teréz, ki rövid földi életedben az angyali tisztaságnak, erős szeretetnek és nagylelkű önátadásnak valóságos tűkre voltál és most érényeid jutalmát élvezed, vess kegyes tekintetet reám, ki most teljesen rád hagyatkozom. Tedd magadévvá ügyemet, szólj érettem egy szót annál a szeplőtelen Szűznél, kinek kiválasztott virágszála voltál, az ég királynőjénél, ki életed hajnalán reád mosolygott. Esedezzel nála, ki oly nagy hatalommal rendelkezik Jézus szentséges Szíve fölött, hogy eszközölje ki nekem azt a kegyelmet, melyért ebben az órában annyira könyörgök s csatolja e kegyelemhez szent áldását, mely megerősítsen ez

életben, megvédjen a halál pillanatában s átvezessen a boldog örökkévalóságba.

Salve Regina.

Imádság a kisdéd Jézusról nevezett szent Terézhez, mint a karmelítaszervizet újoncainak védőszentjéhez.¹

Ó, kicsi szent Testvérünk, ki az isteni kegyelemmel való hűséges közreműködésed által oly gyorsan érted el az életszentség ormát, eszközöld ki nekünk is azt a gyöngéd, erős és nagylelkű szeretetet, mely Téged arra készítetett, hogy örvendezve fuss az Isten szent parancsainak útján. Add, hogy a testvéri szeretet parancsát, melyet Te oly tökéletesen gyakoroltál, úgy megértsük és gyakoroljuk, mint Te s hogy úgy szeressük egymást, amint Jézus szeretett bennünket. Taníts meg Jézust a szív egyszerűségében keresnünk s méltass arra, hogy lelkün-

¹ Öszentsége XI. Pius pápa nevezte ki azzá 1923. jún. 16-án.

ket az isteni igazságok tiszta sugarai-
val megvilágítsad, nehogy csalódások
megtéveessenek. Különösen arra ké-
rünk, kis szent Teréz, add átélnünk
azt, hogy képtelenek vagyunk min-
den jóra, hacsak onnan felülről segít-
séget nem kapunk és hogy ezt a segít-
séget kiérdemeljük, eszközöld ki ne-
künk az igazi alázatosságot, mely le-
vonzza szívünkbe a jó Isten irgalmas
szeretetét. Minden fönntartás nélkül
Neked adjuk át magunkat, égi Mester-
nőnk, ó taníts minket arra, hogy ne
egyedül önmagunkért törekedjünk
életszentségre, hanem az anyaszent-
egyházért és a számtalan lélekért is,
kiket szeretetünkkel és rejtett áldo-
zatainkkal megmenteni óhajtunk.
Amen.

(300 n. b., valahányszor a szerzetnek egy
újonca ájtatosan és bűnbánó szívvel el-
mondja. Róma, 1923. dec. 2.)

**A kisdéd Jézusról nevezett szent Teréz
segítségül hívása.**

Emlékezzél, ó hatalmas kis királynő, Te, az irgalmas Szűzanyának ragyogó tűkre, emlékezzél azon ígéretedre, melyet saját magad tettél nekünk, hogy senki sem fog Téged hasztalanul kérni s a hozzád folyamodót nem fogod elhagyni.

A leggyengédebb bizalomtól eltelve figyelmeztetlek ígéretedre, hogy egedet azzal akarod eltölteni, hogy jót tégy a földdel és esedezve kérlek, hullass reám és mindazokra, kiknek oltalmadat kérem, bőséges rózsasőt, mennyei kegyelmeknek özönét.

Ó, halld meg mielőbb kiáltozásomat, szállj le kegyesen hozzám, gyuldasd lángra bennem az Isten szeretetét és hallgasd meg alázatos kérésemet. Amen.

(Ezt az imát Jézus szentséges Szívéről nevezett Izabella nővér szerkesztette a liziói kármelben.)

**Ima szent József és a kisdéd Jézusról
nevezett szent Teréz tiszteletére szer-
zetesi és papi hivatásért.**

Ó, dicsőséges szent József, a bensőséges lelkek tökéletes példaképe és Te, a gyermek Jézusról nevezett kis szent Teréz, ki életedet a kolostor csendjében annak szentelted, hogy a papokért imádkozzál, eszközölj ki Isten anyaszentegyháza számára bőséges számú szerzetesi és papi hivatást. Vajha ezek a kiválasztott lelkek szent életükkel és az evangéliumi tanítás tiszta kisugárzásával megújítanak a föld színét.

Ó, szent József, ó, kis szent Teréz, a Ti hatalmas közbenjárástoktól reméljük ezt a termékeny és szükséges rózsasőt. Amen.

